

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVU DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEPHONE: (312) 535-9500

Vol. LXX Kaina 15 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, RUGPIOTIS — AUGUST 6, 1976

Nr. 194

LKB Kronika Nr. 21

Dėl religijos atleido iš darbo

„Jei neišeisite geruoju, mes būsime priversti už gerą darbą rašyti papeikimus ir atleisime“

14

ZINIOS IS VYSKUPIJU

Vilnius

1975 birželio 5 buvo atleista iš darbo Vilniaus Valstybinio Universiteto skaičiavimo centro inžinierė Bronė Kibickaitė.

1974 rugsėjo pradžioje Kibickaitėi MMF dekanas Merkys pareiškė: „Mes turime jus atleisti iš darbo“. Jis pakijo popieriaus lapą ir pasiūlė parašyti pareiškimą, kad save noru išeinanti iš darbo.

— Kam jums reikalingas mano pareiškimas? Rašykite įsakymą, — pasiūlė B. Kibickaitė. — Mes neturimo pagrindo... Supraskite mus. Parašykite pareiškimą, tada bus ir jums ir mums geriau. Duosime gerą charakteristiką, — aiškino dekanas.

— Pasigailėjimo neprasu, — jei nusikaltau — atleiskite. — Suprasite mus, — maldavo dekanas.

Panašaus turinio pokalbių buvo ne tik dekanato, bet ir darbo kambaryje ir viršininko kabinete. Į B. Kibickaitės klausimą: „Kodėl atleidiate iš darbo?“, visi atsakydavo: „Mes nežinome. Supraskite mus“.

Prabėgo vienas, antras mėnuo, o Kibickaitė ir toliau dirbo savo pareigose. Saugumiečiai, sužinoję, kad B. Kibickaitė dar neatleista iš darbo, viršininkus vertė skubėti.

— Ką? Mes ne tokius sutvarkėme! Kaip ten jūs dirbate, kad su „šitokia“ negalite susidoroti. Sudarykite sąlygas!

Partinės organizacijos sekretorius Apynis Kubickaitėi pareiškė:

— Jei neišeisite geruoju, mes būsime priversti už gerą darbą rašyti papeikimus ir vistiek atleisime.

Skaičiavimo centre viršininkas pridėjo: — Ir jokie skundai jums nie-

ko nepadės, — visur laimėsime mes.

Kibickaitė kreipėsi į Apynį: — Gal jūs, kaip partinės organizacijos sekretorius, galėtumėte išaiškinti mano nusikaltimą?

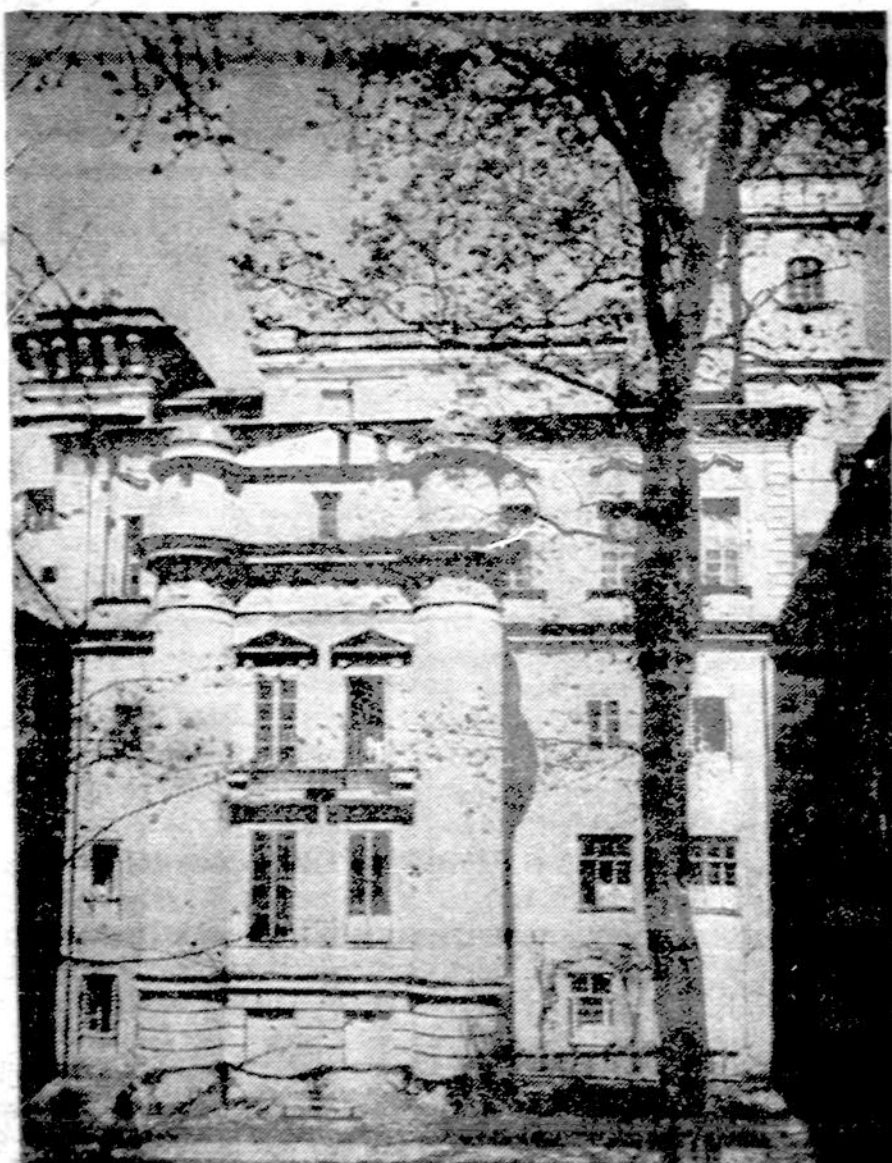
— Ne! Mes bejėgiai. Spaudžiame jus. Per jus nemalonumų ir taip virš galvos. Arba jūs turite išeiti iš darbo, arba mes trys — dekanas, viršininkas ir aš.

Kai Kibickaitė viršininko kabinete rašė pareiškimą, kad „savo noru“ išeinanti iš darbo, ir dar kartą paklausė atleidimo priežasties, viršininkas labai nedrąsiai išsitarė: „Religija“.

Bronė Kibickaitė inžinierės pareigose VVU skaičiavimo centre išdirbo 7 metus.

1975 gruodžio 11 ir 12 Vilniuje, Mokslų akademijos centrinuose rūmuose vyko tarprespublikinė mokslinė konferencija tema „Katalikybė ir šiuolaikinė ideologinė kova“. Ją surengė Užsienio ideologinių srovių mokslinė taryba prie TSRS Mokslų akademijos prezidento visuomenės mokslų sekcijos, Visuomeninių mokslų akademijos prie TSRS KP Mokslinio ateizmo institutas ir Filosofijos, teisės ir sociologijos skyrius prie Lietuvos TSR Mokslų akademijos Istorijos instituto.

Konferencijos salėje pastatytose vitrinose buvo eksponuojamos Lietuvosje gausiai išleistos ateistinės knygos. Tačiau jų tarpe buvo taip pat ir „Naujas Testamentas“, „Psalmų knyga“, „Apeiginas“ ir „Vatikano II susirinkimo nutarimai“, atspausdinti dabartinėse Lietuvos valstybinėse spaustuose. Šios knygos jau jų išleidimo dieną tapusios bibliografinėmis retenybėmis, konferencijos ežiniams dalyviams tarsi turėjo įrodyti sąžinės „laisvės“ buvimą Lietuvoje.

Vilniaus universiteto fragmentas, observatorijos kiemas

Su tokia idėjų reikimo „laisvės“ Lietuvoje ekspozicija buvo supažindinami ir iškilmingo minėjimo - koncerto, skirto M. K. Ciurlonio - 100-ju gimimo metinių jubiliejui, dalyviai, susirinkę toje pačioje salėje gruodžio 11 vakare.

Ateizmo muziejuje nebėra atsiliepiamo knygos. Jos paprašius, muziejaus darbuotojai klausia lankytoją, kas jis toks, iš kur atvykęs.

Muziejuje pakreistas stendas apie kun. Ylių. Dabar jame rašoma, kad kun. Ylius buvo atsakingas už ginkluotą gaujų ūkinį reikalą ir medicininį aptarnavimą, o slėptuvėje po vargonais buvo rasti medikamentai ir pinigai (anksčiau rašė, kad ten buvo paslėpti ginklai).

Respublikinės bibliotekos darbuotojai buvo paprašyti M. Tamonio šeimos, kad nufotografuotų jį pašarvotą bute ir jo laidotuves (M. Tamonio tėvas dirba Resp. bibliotekoje).

Antrą dieną po laidotuvių bibliotekos direktorius Jurgaitis pareikalavo laidotuvių nuotraukų. Kadangi nuotraukos dar nebuvo padarytos, direktorius Jurgaitis paėmė negatyvus. Pastebėta, kad tuo metu direktoriaus kabinete buvo nepažįstami asmenys. Negatyvai, nors ir buvo prašoma, M. Tamonio šeimai negražinti iki šiol.

Dar nerasta ligos priežastis

Harrisburg. — Vakar dar nebuvo žinoma priežastis ligos, kuria mirė 22, o susirgusių yra daugiau negu pusantro šimto. Viena aišku, kad ligą sukėlė ne bakterijos. Pradedama abejoti, ar tai yra „swine flu“. Serga tie, kurie ką nors bendro turėjo su legionierių konvencija Philadelphijoje.

Kissingeris sustojo Londone

Londonas. — Henry Kissinger's, pakelėjęs į Teheraną, sustojo Londone ir vakar kalbėjosi su ministru pirmininku James Callaghanu. Iš Teherano dar vyks į Afganistaną ir Pakistaną, grįždamas vėl sustos Europoje.

Amerikiečiai su vokiečiais statys tanką

Washingtonas. — Armijos sekretorius Martin Hoffman minėjo, kad amerikiečiai ir vokiečiai statys naują bendrą tanką. Tankais bus ginkluojami ir kiti NATO nariai. Amerikiečiai gamins motorus, o vokiečiai patrankas. Amerika ir Vakarų Vokietija turi labai gerus tankų modelius, ir buvo sunku nuspręsti, kurio laikytis norint standartizuoti Atlanto pakto gynybą. Rastas kompromisas statyti „hibridą“.

Didžiosios spaudos puslapiuose

Minint Helsinkio metines

New York. — Suėjus vieniems metams po Helsinkio konferencijos, Vakarų spaudoje buvo nemaža jos analizė ir kritiškų įvertinimų, pasverti rezultatai. Kiek tas 35 valstybių pasirašytas aktas Europai ir pasauliui gero davo? Atsakymas — mažiau negu tikėtasi, arba nieko. „Time“ žurnalas sako: „Entuziastingai minima pirmosios metinės tik sovietų Sąjungoje. Jie pamiršo specialiomis televizijos programomis, nesibaigiančiais laikraščiu straipsniais ir išleido knygą. Nereikia užmiršti, kad rusai ir buvo šios konferencijos organizatoriai. Jų dominavimas Rytų Europai ir Baltijos valstybėms, faktas daugiau negu vienos generacijos senumo, susitarimu buvo legalizuotas. Tos rūšies tariamo teisiško pripažinimo išgavimas ir buvo Kremliaus savbiausias užsienio politikos tikslas“.

Atsilygindami už ratifikavimą sovietų teritorinių laimėjimų po 1945, Maskva buvo pažadėjusi Rytų - Vakarų kultūrinį ir žmonių kontaktą. Teisybė, sovietai pasistengė dar daugiau pasiūlyti į Vakarų sportininkų ir kultūrininkų grupių, bet to negalima pasakyti apie tuos, kurie norėtų būti emigrantais. Tas pats ir apie varžytis atleidimą disidentams arba žmogaus teisių varžymu sušvelninimą.

„NYT“, rašydamas ta pačia tema, pamiršo konkretų faktą, kas atsitinka ir po Helsinkio, kai norima iš Rusijos emigruoti. Smulkininkė Anna Lekina 1974 gavo leidimą emigruoti į Izraelį, tik neleido jai pasiimti

„Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika“ pradeda atkreipti Vakarų spaudos dėmesį. Liepos 16 liberaliųjų katalikų „Commonweal“ žurnale išspausdinti du straipsniai, liečią Lietuvos katalikus. Leidinio viršelyje stambiu raudonu šriftu atspausdinta: „Persekiojimas Lietuvoje“ ir „Sergėjus Kovaliovo teismas“.

Pirmame Richardo Krickaus rašytame straipsnyje perduodama Kronikos atsidarimo aplinkybės, turinys, paskirtis, jos atgarsis Vakaruose. Autorius prašo Amerikos katalikų Lietuvos katalikams pagalbos.

Paskatinti katalikų Bažnyčios išnykimo galimybė dėl valdžios spaudos, kovingieji pradėjo kovą už teises, skelbtas sovietų konstitucijoje. „Vidurio krypties“ atstovai buvo linkę nesipriešinti. Judėjimas, esą, daug platesnis negu rusų disidentų: nuo 1970 metų 50.000 lietuvių pasirašė protesto peticijas, o 1972 vyko masinės demonstracijos Kaune.

Kodėl Amerikos spauda beveik to nemini ir kodėl šio krašto katalikai daugiau žino apie žydų persekiojimus, negu apie lietuvių katalikus? Viena priežastis — amerikiečių nežinojimas apie Lietuvą. Antra — jų klaidingas įsitikinimas, kad mūsų išeivija sudaryta vien iš kraštinių dešiniųjų, kuomet pats autorius seniau tikėjo. Sovietai tą patį teigia apie „kovojančius“ katalikus, vadindami juos reak-

cionieriais bei nesantaikos kurstytojais. Tikrumoje ir marksistų disidentai priklauso dabartiniam elitui, o ne prieškariniam. Karo jie negeidžia. Jie nori, kad jų valdžia laikytųsi Helsinkio sutarties ir savo konstitucijos.

Dar viena nepalanki aplinkybė — amerikiečių liberalų nusistatymas prieš nacionalizmą. Dažnas vakarietis gali patikėti sovietų melui, jog lietuvių ir kitų siekiai siaurai — nacionaliniai, o valdžios tikslas — kovoti už universalinį socializmo principą. Tai neteisinga, nes Sovietijos tautų trinties priežastis yra rusų šovinizmas ir jų nesilaikymas savo įstatymų.

Amerikos katalikai turėtų smerkti Lietuvos katalikų persekiojimą. Jie tokiu būdu daug padėtų, ir jų sąžinė turėtų reikalauti. Detante tik tada bus reali, kai visos valstybės gerbs savo įstatymus ir pasirašytas tarptautines sutartis.

Antrame straipsnyje, kurių autorius politinių mokslų dėstytojas Harvey Fireside, yra žinių apie biologą Sergiejų Kovaliova (jam klaidingai priskiriama lietuvių kilmė). Praneša, jog jis buvęs aktyvus rusų disidentas, bet daugiausia nukentėjo dėl bendravimo su Kronikos leidėjais. Valdantieji tam esą nepaprastai jautrūs. Aprašoma jo nelegalaus teismo eiga ir Cornell universiteto pastangos jį iškviešti universitetan. (E.)

jos smulko. Pernai jos motina Meita Lekina smulka įdovė išvežti vienam turistui. Saugumas tą „baisų nusikaltimą“ sužinojo, motiną suėmė ir aštuonis mėnesius laikė Serbsky psichiatriniam institute. Turėjo būti jos teismas, bet ji jau negalėjo būti teisiamas, gydytojai pripažino deliu ligonių. Perkėlė ją į kitą tokią pat ligoninę Kazanėje. Ji ten ir šiandien. Jau aštuoniolika mėnesių.

Londono „The Economist“ pernai sakė, kad Vakarų viltys Helsinkio iš rusų išsiderėti nors žmogaus teisių gerbimą buvo tik laiko gaisrinimas. Dabar pripažįsta: tik tas gerai, kad Brežnevas negali argumentuoti, jog žmogaus teisių pažeidimas yra jų vidaus reikalas. Pasirašydama aktą, padarė tai tarptautiniu reikalu.

Atsakymas būtų, rašo „NYT“, spausti sovietus kiekviena proga, priminti jiems jų Helsinkio akto laužymus. Europiečiams,

Ceausescu Kryme

Maskva. — Sovietų Tass trumpai painformavo apie Rumunijos prezidento Nicolae Ceausescu vizitą Brežnevui. Prezidentas su šeima atvyko į Krymą ir tariasi abiejų valstybių reikalais.

Ceausescu Kryme lankosi paprastai rečiau nei kiti Rytų Europos vadai. Rumunijos prezidentas yra mažesnėj Kremliaus malonėj.

esantiems arčiau Rusijos, tam yra daugiau progų. Pvz. apie Meitą Lekiną parašo Londono „The Times“ laikraščiu smulkininkas Jehudi Menuhin, o liepos 4 Londono Trafalgar aikštėje menininkai ir politikai surengė demonstraciją, reikalaudami rusų laikyti Helsinkio nutarimų ir protestavo dėl įkalinimo Vladimiro Bukovskio, kuris per paskutiniuosius 13 metų tebe laikomas daugiausia kalėjimuose ir psichiatrinėse ligoninėse. Jis ir buvo tas, kuris atskleidė pasauliui, kam Sovietijoje naudojama psichiatrija.

Pesimizmas dėl Marso

Pasadena, Ca. — Mokslininkai, studijuodami Marso pranešimus, darosi pesimistai: pradedama abejoti dėl galimo gyvybės ženklų užtikimo.

Vikingo rankena vėl neveikia, ir negalima buvo pasemti naujų žemių, iš gilnesnės vietos, naujam eksperimentui.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 6: Agapitas, Afra, Jaugėdas, Daiva.

Rugpjūčio 7: Kajetonas, Klau-dija, Sirvydas, Jogilė.

Saulė teka 5:48, leidžias 8:04.

ORAS

Daugiausia apsiniaukę ir vėsiu, 40 proc. galimybė lietaus, apie 75 laipsniai.

Sovietai braunasi į Pacifiką

Canberra. — Admirolas Noel Gayler, išėjęs į atsargą Amerikos karo laivyno Pacifike vad, sako, kad sovietai ieško Pacifike uostų, kur galėtų sustoti jų žvejų laivai. Su žvejų laivais atsirastų ir karo laivai. Jie derasi su Vakarų Samoa, britų bendruomenės valstybe. Siūlosi jiems Tonga mieste pastatyti aerodromą ir įrengti uostą, jei gaus leidimą tuo uostu naudotis.

ANZUS valstybės — Amerika, Australija ir Nauji Zelandija, — svarstydamos Pacifiko saugumo reikalus, nutarė Vakarų Samoa ir kitams kraštams suteikti didesnę ekonominę pagalbą, kad nepasiduotų sovietų vilionėms.

Washingtonas. — Amerika įspėjo visus savo laivus, plaukiojančius Persų įlanka, kad saugotųsi juos piratų, norinčių pagrobti laivus.

Kinai bijo sovietų ginklų

Washingtonas. — Kai mirs Mao Tse-tungas, kova dėl valdžios ir įtakos dar labiau pa-astrės. Kinijos generolai irgi tarsi žodį ir priešinsis politikai, kuri galėtų vesti į ginkluotą susidūrimą su Maskva. Kinija pati gaminasi ginklus. Ginklai gerokai atsilieka nuo sovietų technikos, ir prieš rusus negalėtų atsilaikyti, rašo „U.S. News“ (VII.9).

Jeruzalė. — Izraelio archeologai užtiko du molinių lentelių fragmentus su hebrajų kalba Senojo Testamento įrašais iš 11 amžiaus prieš Kristų. Tai turėtų būti seniausi tos rūšies rakiniai. Iki šiol buvo žinomi įrašai iš 9 amžiaus pr. Kristų. Rasta prie Izbet Sarte, 10 mylių į šiaurės rytus nuo Tel Avivo.

Madridas. — Ispanijoje paskelbta amnestija politiniams kaliniams. Amnestija neliečia tik tų, kurie nutėisti ir už nusikaltimus.

Truputį per vėlu

Washingtonas. — Atstovų rūmų karinis komitetas nubalsavo George Washingtonui po dvejų šimtų metų pridėti dar ir šeštą žvaigždę, pakelti jį į armijų generolus.

Panmunjon, Korėja. — Šiaurės ir Pietų Korėjos pasienyje įvyko susišaudymas. Tęsėsi 6 minutes. Ar buvo aukų ir nuostolių, nepranešama. Viena pusė kaltina kitą pirma pradėjus šaudyti.

Khartoum. — Sudane sušaudyta dar 17 žmonių už liepos 2 ruošą sukilimą prieš prezidentą Jaafar Numeirį. Tame skaičiuje buvo ir sukilimo vadas pulk. Mohammed Saad.

Washingtonas. — Australijos premjeras Malcolm Fraser sako, kad Amerikos pasitraukimas iš Pietų Vietnamo ir užleidimas komunistams nesumažina pasitikėjimo Amerika. Pasitikėjimas yra ypač didelis Japonijoje, toks pats ir Australijoje.

Nairobi. — Ugandos ir Kenijos atstovai Kenijos sostinėje pradėjo pasitarimus abiejų šalių santykių išlyginimo reikalui. Kenijoje pranašaujama, kad Idi Amin dienos suskaičiuotos. Tokio žiaurais ir neprototo diktatoriaus tauta negalės ilgai pakęsti.

Nadia Comaneci, 14 metų, amžiaus rumunų gimnastė, Montrealio olimpiados žvaigždutė

Red. Vytautas Grybanskas, 4144 So. Maplewood, Chicago, IL 60632
Telefonas namuose: 847-1729, darbe 269-7432

TOLIMESNIS VADOVYBĖS TVIRTEJIMAS PRIKLAUSYS NUO MŪSŲ DARBŲ

Pasikalbėjimas su Pranu Bernecku, šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto s-gos, centro v-bos pirmininku

(Pabaiga)

— S-gai būtinas savas sportinės spaudos žodis. Visi to pasigendame. Ar numatote šiuo opiu klausimu daryti žygių?

— Darbuotojų pasitarime buvo nuomoniu, jog atskiros spaudos mums nereikia — esa, nebus kam skaityti. Esame kitos nuomonės. Kadangi s-ga nėra pajėgi atgauti anksčiau puikiai leisto "Sporto" žurnalo, bent porą kartų metuose spausdinsime mažesnės apimties biuletinį, kurį nemokamai gaus visi registruoti nariai. Daugelis dabartinių sportininkų yra lanke šeštadienines mokyklas, taigi lietuviškai skaityti pajėgia, jeigu tai jiems bus įdomu, o įdomu būti gali. Yra svarbu palaikyti sporto skyrius lietuviškoje periodikoje. Džiaugiuosi dėmesiu sportui Drauge, Darbininke ir Tėviškės Žiburiuose. Deja, ne visi laikraščiai sporto skyrius turi. Mėginame įtaigoti redaktorius, kad jie atkreiptų dėmesį, nes jaunimas, laikraštyje atradęs jį dominančių sporto dalyku, gal imtų skaityti ir kita laikraščio turinį. Mūsų organizacijos amžius jau virš ketvirtio šimtmečio. Buvo gražios veiklos, nemenku atsiekimų, per sportuojančiųjų eiles pėvėjo tūkstančiai. Tačiau tos šakotos veiklos žymės yra išsimėčiusios, daug kas jau užmirštyje. Pradėjome telti ir tvarkyti sąjungos archyvą — albumą. Jau laikas rūpintis išeivijos sportinės istorijos parašymu ir gal išleidimu.

— Sporto padaliniai apima labai mažą dalį viso esančio jaunimo. Kokius planus s-ga numato imtis, kad j mūsų veiklą patektų likusieji, o šių yra bent 2,500—3,000, skaitant Kanadą ir JAV?

— Sportinės veiklos pagrindus yra klubai. Dar yra daug vietovių, kur lietuviški sporto klubai galėtų gyvuoti. Atkreipsime LB organų dėmesį tam lietuviškos palaikymo aspektui. Siūlysiame, kad jie per savo organizacinį tinklą stengtųsi steigti sportinius vienetus mažesnėse kolonijose. O, kad tokie galėtų veikti, rodo nedidelės Londono, Kanadoje kolonijos pavyzdys. Registruoti s-gos narių yra arti tūkstančio. Dar tiek pat galėtų būti neregistruoti, nes klubai teregistruoja dalyvaujančius apygardinėse ar metinėse pirmenybėse. Taigi, atrodo, kad bent skaitlingose kolonijose lietuviški klubai apima jau daugumą sportuoti norinčių.

Pagrindinė mūsų sportinės gyvybės rodyklė yra metinės žaidynės, kurios yra didėle paskata sportuoti lietuviškuose klubuose. Šiuo metu kamuolio žaidynės jau yra pasiekusios organizaciniai optimalų dydį. Reikia, kad ir netaip plačiai išvystytos vasaros sporto žaidynės (lengvoji atletika, plaukimas, lauko teniso ir pan.), turėtų panašiai traukti sportininkams.

— Vadovų ir trenerių kadrai kasmet kelia rūpesčių. Ką darysite ateity, kad šis svarbi vieta būtų tobulinama?

— Tai nelengvai sprendžiama problema. Platesnio masto organizuotam vadovų ir trenerių ugdymui neturime sąlygų. Be to, juos jau išugdė vietinės mokyklos. Labiausiai mums reikia vadovų, kurie nebūtų lietuviš

vien tik savo kilmė. Didelį rūpestį kelia lietuvių kalbos, beveik visiškai, išnykimas sporto aikštėse. Ateinančiais metais planuojame pradėti ruošti vadovų lavinimo stovyklas su ne tik sportine, bet ir lietuviška programa.

— Lietuvių Bendruomenės gyvastingumas mums itin svarbus. Kaip numatote toiprinti ir pagilinti artimą kooperavimą, kas abipusiai būtų naudinga?

— Esame neatjungiamą LB dalimi. Tiktai ilga metų jautėmes pamestinukais, mažai geidžiamo padavęs vaiko padėtyje. Tiek nepriklausomoje Lietuvoje, tiek po daugelio metų išeivijoje visuomenė neįsivienijo auklėjamos sporto reikšmės. Reikalai gerėja i Bendruomenės vadovybes ateinant daugiau žmonių jau perėjusių sportinę mokyklą. Štai, JAV LB, mums daug nermalduojant, pristuntė 500 dol. pašalpą. Liet. Bendruomenės atstovus kviesime i metinį suvažiavimą tartis dėl ryšių glaudinimo. Taip pat reikės ieškoti artimesnio bendradarbiavimo su lituanistikos švietėjais. Būtų gi gera sportą įvesti i šeštadienių mokyklų programą.

— S-gos darbams, o ju nemazai, reikalingos kasmetinės pagrindinės lėšos. Iš kokių šaltinių numatote gauti?

— Lėšos ateina iš narių ir klubų registracijos mokesčių, kurio dalis lieka c. v-bai. Tai beveik užtenka einamiesiems reikalams, kaip susirašinėjimui, telefonui. Didėnėmis projektams reikia visuomenės paramos. Dedame viltis i mūsų piniginiai pajėgumus amsenis ir institucijas, kaip L. Bendruomenę, Lietuvių Fondus JAV ir Kanadoje kredito kooperatyvus. Aukų kreipsimės kai bus paruošti konkretūs projektai. Pasitikime lietuviška visuomene, kuri, reikalauji esant, praityje visuomet buvo dosni.

— Dėkui už išsamų ir aiškų pokalbį. "Draugo" skaitytojai ir visa plačioji mūsų visuomenė turėtų giliau pajusti ir stipriai talkininkauti šių uždavinių atlikimui. Br. Keurakis

FUTBOLAS

R. VOKIETIJAI AUKSO MEDALIS

Olimpinis futbolas visada yra silpnoko lygio, nes tik Rytu Europos kraštai turi pilnas rinkines, tuo tarpu kai kitų kraštų rinkinės yra sudarytos iš tikrų mėgėjų. Nektai buvo ir šioje olimpiadoje, užtat pirmieji ratai nedavė geresnio futbolo.

I pusfinalius pateko Brazilija, nugalėjusi Izraelį 4—1, Sov. Sąjunga prieš Iraną 2—1, R. Vokietija prieš Prancūziją 4—0 ir Lenkija prieš Korėją 5—0. Pusfinaliuose Lenkija nesunkiai susitvarkė su Prancūzija 2—0, o R. Vokietija patiekia staigmeną, nugalėdama Sov. Sąjungą 2—1. Šios rungtynės buvo jau gero lygio, o gergalę R. Vokietijai nulėmė meksikiečio teisėjo M. Dorantes prietistas abejotinas baudinys.

Finalinės rungtynės vyko šlapioje aikštėje, lietui lyfiant be sustojimo ir prie 73.000 žiūrovų. R. Vokietija sužaidžia pasigėrėtinai ir užtikrintai nugalė 1972 m. penktadienį.

IS lietuvių krepšinio pirmenybių. A Klaseje žaidžia "Neris" prieš "Lituanica" Nuotr. J. Grigaičio

LIETUVIŲ LAIMĖJIMAI MONTREALY

Olimpinės dienos Montrealy baigėsi, sportininkai pakuojasi lagaminus, turistai gauda paskutiniuosius suvenyrus, spaudos atstovai susumuoja paskirų valstybių pasiekus laimėjimus ir užpelnčius medalius. Pravartu ir mums pažvelgti i mūsų užtarnautus nuopelnus. Žinoma, čia jie neina Lietuvos vardu, bet lietuvių šaučiai atstovavo kelių kontinentų valstybėms.

I Lietuvos dalyvavusių septynių sportininkų šeši grįžo su medaliais. Tai rankininkė Aldona Česaitytė ir krepšininkė Angelė Rupsienė su aukso, Vytautas Butkus, irklavės keturvietyje, su sidabro ir vandens sporto atstovai: plaukikas Arvydas Juozaitis bei irklotojos Genovaitė Ramoškienė ir Leonora Kaminskaitė parsivežė po bronzą. Vienintelis Lietuvos atstovas likęs be medaliu, tai Antanas Cikotas, irklavės asuonvietėje vaikytė, kuri i finalus nepateko. Šis Lietuvos atstovų laikikis yra labai džiuginantis. Tokiam mažam kraštui tai didelis nuopelnas. Lietuviai nuskyne daugiau medalių už tokius kraštus kaip Ispanija, Austrija, Danija, Brazilija. Ir tai ne yiskas. Lietuvos sporto atstovų nuomone Montrealyje galėjo ar turėjo dalyvauti 14—15 lietuvių. Bet dėl ligos ar kitokių priežasčių keli rimti kandidatai i medalius neatvažiavo. Sporto žinovų nuomone tokia Vilniaus "Kibirkštis" moterių krepšinio komanda būtų čia palyginamai gerai pasirodžius ir dar gal i medalių iškovojus. Gaila, kad garbė teko ne Lietuvai.

Apie Palubinską laimėjimus jau rašiau. Australija, žinoma, medaliu negavo, bet už taškų medžiojimą, veržlumą ir entuziazmą Edvardui Palubinskui priklausau aukso medalis. Po Olimpinės olimpiados laimėjoja 3—1. Vokiečiai pradėjo šias rungtynes didžiuliu tempu ir gražiais antpuoliais užspaudė lenkų vartus. Du žaibiški Hofmano ir Schadės įvarčiai buvo greitais atpildas jų dominavimui. Antro kėlinio pradžioje lenkai kiek atsigauna ir pasekmę suvelnina iki 2—1. Deja, neilgam. Vokiečių centro puolėjas puikiai driblingu apeina tris lenkų gynėjus ir puikiai šūviu užtikrina vokiečių laimėjimą 3—1. Pavojingiausias lenkų puolėjas Szarmach buvo taip uždengtas, kad beveik visiškai negavo kamuolio.

Tuo būdu ši kartą Lenkija turėjo pasitenkinti sidabro medaliu. Bronzos medalis teko Sov. Sąjungai, kuri nugalėjo Braziliją 2—0. Vytautas Krikščiūnas

LAUKO TENISAS

PABALTIEČIŲ PIRMENYBĖS

Pabaltiečių lauko teniso pirmenybės pereiną savaitgalį vyko Chicagoje. Stepas Solys iš Toledo ir I. Bagdonaitė iš Rockfordo nugalė visus titulus. Plačiau kita

LIETUVIŲ LAIMĖJIMAI MONTREALY

piados jis grįžta i Louissiano valstiją, kur mokytojauja ir treniruoja krepšininkus vienio Baton Rouge gimnazijoje.

Teko stebėti žaidžiant ir susipažinti su Kanados tinklinio rinktinės atstove Regina Armonaite. Tai dar jauna dvylikos metų, pajėgia. Ji i rinktinę pakviesta tik prieš keliolika mėnesių ir su senais komandos vilkais dar nėra "susigraijimus". Jos specialybė — tai gynėja ir ji trenerio vartojama sunkiose gynimosi situacijose. Ji kilus iš Bellville, Ontario, ir metus praleido studijuodama ir treniruodamasi tinklini Britų Kolumbijoje. Ateinantiems su sidabro ir vandens sporto atstovai: plaukikas Arvydas Juozaitis bei irklotojos Genovaitė Ramoškienė ir Leonora Kaminskaitė parsivežė po bronzą. Vienintelis Lietuvos atstovas likęs be medaliu, tai Antanas Cikotas, irklavės asuonvietėje vaikytė, kuri i finalus nepateko. Šis Lietuvos atstovų laikikis yra labai džiuginantis. Tokiam mažam kraštui tai didelis nuopelnas. Lietuviai nuskyne daugiau medalių už tokius kraštus kaip Ispanija, Austrija, Danija, Brazilija. Ir tai ne yiskas. Lietuvos sporto atstovų nuomone Montrealyje galėjo ar turėjo dalyvauti 14—15 lietuvių. Bet dėl ligos ar kitokių priežasčių keli rimti kandidatai i medalius neatvažiavo. Sporto žinovų nuomone tokia Vilniaus "Kibirkštis" moterių krepšinio komanda būtų čia palyginamai gerai pasirodžius ir dar gal i medalių iškovojus. Gaila, kad garbė teko ne Lietuvai.

Apie Bill Jankunio laimėjimus dabar parašyti dar negalime. Linkim šiam New Yorko lietuviui irgi išspausti medalį, jei ne šiemet, tai ateityje.

SACHMATAI

— Korėnojus pasitraukė i Vakarus. Vienas geriausių sovietų dm Viktoras Korėnojus draug su Anglijos Anthony Miles tik ką laimėjo Amsterdamo tradicinį IBM turnyrą. Korėnojus gavo 1260 dol. prizą. Sovietų žaidikai yra ipareigoti užsieni laimėtus pinigų atiduoti valstybiniam iždui. Dm Korėnojus šiukart pinigų pasilaikė sau ir mutarė nebe grįžti i Sov. s-ga. Jis paprašė olandų azylis teisės. Žinia kaip didžiausia sensacija paplito po visą pasaulį, neaplenkiant ir tarpzoninių varžybų Šveicarijoje. Sovietų dalyviai (Geleris, Petrosianas, Smyslovas, Gulko, Talis) labai sukrėsti šios žinios, bijodami, kad nebūtų jiems paliepta tuojau grįžti (nebaigus turnyro) i Maskvą.

Kai 1974 Bobby Fišeris nebestojo i dvikovą prieš pasaulio meisterį Karpovą, pastarasis buvo suporuotas su Korėnojom sužaisti

Genovaitė Ramoškienė ir Leonora Kaminskaitė, už irklavimą laimėjusios Sovietų Sąjungai bronzos medalį

Nuotr. R. Gaskos

PUIKI DOVANA SVENCŲ IR KITOMIS PROGOMS
SV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO
ANTRA LAIDA
— Išleido —
LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖ
Mecenatas — Prel. Juozas Karalius
Naujas Testamentas yra praktiško formato prištas kietas viršelis. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba. Mecenato dėka laida perduodama prieinama kaina.
Gautama "DRAUGO" knygyna
Kaina — \$5.00
Illinois gyventojai prašomi pridėti 60 centų mokesčiame i peršuntimui (kitur gyvenantieji pridėkite 28 centus).
Gera proga visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Siųskit užsakymus
DRAUGAS
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$28.00 — Chicago and Cook County, Illinois, Elsewhere in U.S.A. \$26.00. Canada \$28.00. Foreign Countries — \$29.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimaj už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada skaitytojas yra užsėmokėjęs.

"Draugo" prenumerata mokama iš anksto			
metams 6 mėn. 3 mėn. 1 mėn.			
Chicago, Cook, Ill.	\$28.00	\$15.00	\$10.00
Kanadoje	\$28.00	\$15.00	\$10.00
Kitur	\$26.00	\$15.00	\$10.00
Užsienyje	\$29.00	\$17.00	\$11.00
Savaitinis	\$18.00	\$10.00	—

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija straipsnius talso savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

TEL. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLES LIGOS
2538 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akuserija ir moterų ligos
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmia ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepią, skambinti 874-8004.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 9 iki 7:30 val. vakaro. Šeštad. nuo 1 iki 3 val. Pagal susitarimą. Ofiso telefonai: WA 5-2670. Rezid. tel. WAJROCK 3-3048

TEL. OFISO HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1 iki 6 val. popiet. Antrad., penktad. 1-5, trečd. ir šeštad. tik susitarus.

Dr. Ant. Rodoko kabinetą perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
7709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val.: pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šešt. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave. WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepią, skambinti: MAI 2-0001.

Tel. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akų Ligos
3907 West 103rd Street
Valanda pagal susitarimą

Ofiso tel. — PR 8-3226

DR. JANINA JAKSEVIČIUS
JOKS A
VAIKŲ LIGOS
2636 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7273

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3344 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS
DERMATOLOGIJA — CHIRURGIJA
1002 No. Western Avenue
5214 No. Western Avenue
Tel. atsakomas 12 valandų
489-4441 — 561-4605

Perskaite "Drauga", dnokite i kitiems pasiskaityti.
PLATINKITE "DRAUGA".

Įstaigos ir buto tel. 652-1981

DR. FERD. VYT. KAUNAS
BENDROJI MEDICINA
1407 S. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7
Iškyrus trečd. ir šešt.

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIE 2-4158

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Iškyrus trečiadieniais. Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Tel. RELIANCE 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvių gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. popiet ir 8-3 val. vak. Šeštad. pagal susitarimą o trečiadieniais uždaryta

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKU IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919
Ofiso HE 4-1818; Rezid. PR 6-9901

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

OPTICAL STUDIO
VIOLETA KAROSAITIS
7051 So. Washicaw, tel. 778-8766
Pritaikomi akiniai pagal gydytojų receptus.
Didelis akinų rėmų pasirinkimas.
Val.: pirm., antr., penkt. 10-5:30
Ketv. 1-8 v. vak. Šešt. 10-4 v. p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

Tel. — 282-4422

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofis: 111 NO. WABASH AVE. 4200 NO. CENTRAL AVE. Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 787-5149
Tikrina akis. Pritaikomi akiniai ir "Contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečd.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet ir ketv. nuo 5-7 vakare
Ofiso tel. 776-2380, rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS
Adresas 4255 W. 63rd Street
Ofiso telefonai: RE 5-4410.
Residencijos telefonai: GR 6-0617
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 1 iki 3 val. popiet.

Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 8-7 — iš anksto susitarus.

Tel. ofiso PR 6-6436

DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet. Trečd. ir šeštad. pagal susitarimą.

Ofiso tel. 536-3166; namų 636-4850

DR. PETRAS ŽILIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6234 S. Narragansett Ave.
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7
šeštadieniais pagal susitarimą

ITALIJOS KRYŽKELES METU

Jeigu laikinai pasaulio dėmesį buvo patraukusi olimpiada, o dabar — Eucharistinis kongresas, tai normaliai ir vėl stebindamas akys grįš prie didžiųjų dabarties problemų. Artimųjų Rytų įtampa Azijoje ir Italijos likimo Europoje.

Italija — Vakarų kultūros kraštas, turistų pamėgta didžiųjų menų vertybių, istorinių liekanų ir grožio šalis, tačiau gyventojų rinkimais balsais palaipsniui artėjanti į marksizmą. Italija — NATO narys ir nuo to, kur ji galutinai pakryps, daug priklausys Europos, o gal ir kitų kontinentų likimas. Jeigu komunizmas Italijoje įsitvirtintų, tai būtų pirmą kartą, giliai įeinanti į Viduržemio jūrą, kur Sovietų Sąjunga turi labai didelį savo laivyną ir kur ji labai norėtų turėti savo laivams tikresnes bazes.

Italijoje sudarytas naujas ministrų kabinetas vien iš krikščionių demokratų. Nelengva buvo jį sulipdyti. Tiesa, krikščionys demokratai — didžiausia partija krašte, paskutiniuose rinkimuose laimėjusi 39 proc. balsų ir į parlamentą, turintį 630 narių, pravedė 262 atstovus — didžiausią grupę, bet daugumos nesudarantią. Štirokai praėjo komunistai, laimėję 34 procentus balsų ir pravedę į parlamentą, 223 atstovus. Stipriausioji partija — krikščionys demokratai pagal konstituciją paėmė iniciatyvą sudaryti vyriausybę. Norėjo blokuoti su artimesnėmis grupėmis, negu komunistai, kaip su socialistais, respublikonais ir socialdemokratais, kurie turi 86 atstovus ir su kuriais anksčiau daugiau ar mažiau buvo galima vyriausybės dirbti. Tačiau šie atsiskė.

Nė vienai partijai dabar Italijoje nėra didelio smagumo imtis valstybės vairo į savo rankas: krašte daug bedarbių, vargana infliacija. Italija turi įsigabenti visą dabar taip labai pabrangusį žiūrą, valdžios sluoksniuose yra nemažai korupcijos, prasiveržia socialiniai neramumai, įvairios valstybinės tarnybos šlubuoja. Tačiau patriotai valstybininkai nepabėgs nuo savo pareigos sunkiausiuoju valstybės metu. Ir krikščionys demokratai sutiko sudaryti vyriausybę, ypač, kad vakarų valstybės Puerto Rico, suauktoje viršūnių konferencijoje davė suparamą, jog Italija negali tikėtis paramos, jeigu jos vyriausybėje bus komunistai.

Krikščionys demokratai, vienį sudarę vyriausybę, negalėdami įtraukti kitų labiau centro ar ir kairesnių partijų, buvo priversti kaip nors pasiekti savotiško komunistų neutralumo, kad jie sušalėtų reikšimo nepasitiki. Jeigu vyriausybė, bent nebalsuotų prieš, kai vyriausybė ieškos būtiną parlamentą pritarimo. Darydami nuolaidas, krikščionys demokratai sutiko, kad parlamentu prezidentu būtų komunistas Pietro Ingrao, 61 m., ir, kad komunistai pirmininkautų septynioms parlamentų komisijoms, kurių iš viso yra 26. Tarp kitų, komunistai pirmininkaus ir svarbioms ekonominių, finansinių sričių komisijoms. Nebuvo lengva tokią nuolaidą daryti, bet kitos išeities nebuvo. Komunistų dienraštis "Unita" skelbia, kad krikščionių demokratų valdžios monopolis dabar busis palaužtas.

Po fašistų režimo naują 39-tą vyriausybę sudarė prezidentas Leone pavadė krikščionių demokratų politikui Giulio Andreotti. Tai patyręs politikas, geras derybininkas, jau 20 m. užima įvairius ministrų postus, du kartus buvęs ministru pirmininku. Gimęs jis 1919 m. Nė turėjo nė metų amžiaus, kai mirė jo tėvas. Augo neturtinė šeima, bet pats prasimušė į mokslą

ir jau 21 m. amžiaus gavo teisės mokslo diplomą Romos universitete. Artimas Vatikanui. Buvo labai mėgiamas pokario demokratų partijos kūrėjo De Gaspari, kuris jį, teturintį 28 m. amžiaus, paskyrė į svarbų Ministrų tarybos sekretoriaus postą. Gal Andreotti būtų tapęs ir De Gaspari įpėdiniu vyriausybėje, bet jis nesutiko tada bendradarbiauti su socialistais, ir vyriausybę sudarė Fanfani. Jau 1956 m. jis tapo finansų ministru, vėliau išd, paskiaus gynybos ministru, kol 1970 m. tapo ministru pirmininku. Dėl partijos nesutarimų turėjęs pasitraukti, 1972 m. vėl buvo paskiriamas sudaryti vyriausybę.

Dabar jo sudarytas naujas ministrų kabinetas turi 22 ministrus. Labai pradžioje Italijos moterys, kai ministrų kabineto svarbus ir sunkus Darbo ministerio postas buvo pavestas moteriai Tinai Anselmi, 49 m., buvusiai mokytojai. Net komunistų dominuojama Italijos Moterų unija nusiuntė jai sveikinimo telegramą. Andreotti sudaromas ministrų kabinetas, parodė daug drąsos. Jis neįtraukė susikompromitavusių, pasenusių partijos politikierių, įskaitant ir tą moterį, kurie niekada pirmą kartą buvo vyriausybėje. Įnešta naujų jėgų į krašto vadovybę. Daugumas naujų ministrų yra jaunesni kaip 50 metų amžiaus ir tik du vyresni kaip 60 metų: išd, ministris Stenmeati ir Užsienio prekybos — Ossola, abudu nepartiniai, įtraukti iš bankininkų ir finansininkų sluoksnių, siekiant didesnio pasitikėjimo vyriausybės finansine, ekonomine politika. Teisingumo ministras taip pat ne partijos žmogus — Bonifacio, kuriam vyriausybė paveda kovoti su korupcija aukštesiose sferose.

Naujas ministrų kabinetas energingas, progresyvus, paruoštas sunkiam uždaviniui — atgaivinti bepradedantį mardėti Italijos ekonominių gyvenimą. Vyriausybei reikės priegriebti gausius mokesčių nemokančius piliečius, energingai imtis socialinių reformų, gerinti švietimą, plečiant mokyklų tinklą, organizuoti geresnę mediciniską apžiūrą, pagerinti ekonomines policijos sąlygas, kad būtų galima sėkmingiau sukontroliuoti kriminalinį elementą ir kovoti prieš korupciją. Tik pažangių socialinių reformų keliu vyriausybė galės išlaikyti ir Italijos ateitį užtikrinti. Parlamente yra susidariusios sąlygos, kad komunistai praktiškai turi veto teisę — jų pareikštas nepasitikėjimas gali pritraukti kairiojo sparno balsus, kuriais vyriausybė gali būti nuversta. Andreotti žino, kad parlamente bendras darbas su komunistais yra bandymas, kuris, deja, niekur kitur pasaulyje nėra buvęs sėkmingas, gal tik išskyrus kai kurias prieškarines Prancūzijos bendro fronto ministrų kabinetus.

Premjeras Andreotti žino, kaip sunkias ir rizikingas pareigas jis pasiima. Bet jeigu kas nors tokiomis sunkiomis aplinkybėmis dar gali imti Italijos vairo į savo rankas, tai, atrodo, Andreotti tam galėtų būti tinkamas. Jis idealistas, ryžtingas ir pakankamai sumanus. Kai kartą jis buvo parinktas gynybos ministru vienas opozicijos narys parlamente metė jam priekaištą, kaip galima skirti į gydytojų, Parnai buvo devintoj klasėj ir lygiagrečiai ruošėsi iš dešimtos kurso. Šiomet išlaikė egzaminus į vienuoliktą. Mokslas jam sekasi. Bet turės važinėti į Vilnių, nes pas mus vakarinė dar tik auganti — vienuoliktos klasės dar nėra.

Darbovietėje užpuolė Leoną, kad stotų į komjainimą ar į partiją. Kol gerė niekam nereikėjo, o dabar prikibo. Nežinau, kaip jis išsisuks.

Aušra, bijau Tau ir pasakyti... Dėl laišku aš kalta. Per mane tu nukentėjai. Buvo taip. Tavo laiškus aš tu-

SVAJONĖS IR TIKROVĖ

Dideli rūpesčiai atsienka patikrinti JAV jėgoms

GEDIMINAS GALVA

Iškilmingai, triukšmingai, bet ypatingo dvasinio pakilimo paminėta JAV nepriklausomybės 200 metų sukaktis. Amerikiečių spauda skyrė daug vietos šiam dideliame įvykiui paminėti, bet neužtektinai kreipė dėmesį į amerikiečių svajonių įgyvendinimą.

Reikia Jules Verne vaizduotės, turėti, kad per du šimtmečius iš 2 mlk. baltųjų, kurių 61 proc. buvo angliakasiai, ir 0,5 mlk. juodųjų, o jų 90 proc. vergai, išaugo 215 mlk. gyventojų valstybė. Iš siauroko ruožo prie Atlanto vandenyno jie skverbėsi į vakarus ir sukūrė imperiją. Nauji išradimai, dideli žemės turtai ir puikus klimatas leido iš Europos kamieno išaugdyti amerikietiška civilizaciją ir didelę ūkinę galybę, kurią dar padidino abu pasauliniai karai.

Per du šimtmečius buvo daug drumsties, visai nereikalingo kraujo praliejimų, nepaprastai žiaurus pilietinis karas, gamtos ir jos turtų naikinimas, nes jie rodėsi beribiai. Bet tesėtos svajonės — išlaikyti valstybę konstitucija, demokratiškesnė santvarka ir sutvirtinta valstybų sąjunga.

Vaidiniai ir tikrovė

Amerikiečiai, sukūrė didžiulius išorinės tikrovės svajonių rūmus, gana greitai pasimetė vidiniame nusiteikime, kai svajones nustėbė iliuzijos — jūmų apgaulė, Pragmatiškos mo-

tyklės mokiniai, visą dėmesį sutelkę praktiškai veiklai, išugdė tuštumą. Praeityje sukurtos svajonės ir skelbiami idealai tapo tik vaidiniais. Amerikiečiai įstraukė į iliuzijų kiautą ir su juo susigyveno, jo nebeskirdami nuo tikrovės. Jie sugalvojo prekių garsinimą geresnį už pačias prekes. Prekių skelbimams išleido milijonus, bet jų kainos vis didėjo, ir milijonai bedarbių ieško darbo. Pragryvenimo lygis vis kyla, bet ir skurduomenės skaičius auga. Belabiant apie laisvę, vis daugiau atsiranda jos piktnaudotojų. Žinomas dorinis pakrikimas tampa visuotine problema. Pro iliuzijos plyšius amerikiečiai kartais praregi tikrovę, bet jie vis nepajėgia padaryti išvadų.

Dar ryškesnės iliuzijos užsienio politikoje. JAV vis svyravo tarp šūkių: Amerika — amerikiečiams ir bandymo įsiterpti pasaulinėje politikoje.

Kokius idealus JAV skelbė pasauliui? Atlanto chartos ir tautų laisvinimo idealai greitai buvo pamiršti. Jie buvo skelbiami tik todėl, kad tuo metu buvo naudingi, tarnavo politiniams tikslams. Tokiomis sąlygomis atsirado prieštarybė: komunizmas — materialistinė pasaulėžiūra svetur tapo "idealistine", o amerikietiškas idealistinis požiūvis — materialistiniu. Tar-

čiau, ne amerikiečių materialistinis polinkis, bet idealų tuštuma yra pavojingiausia apraishka.

Nusivylusiųjų šauksmas

Patrick Buchanan (Chicago Tribune, VII.4) rašė: "Ar Amerika pergyvens trečiąjį šimtmetį?" Šis klausimas gali rodytis lengvabūdiškas, kai švenčiama 200 metų respublikos sukaktis. O vis tik jo negalima nutyliėti. Amerika yra dalis Vakarų, kurie žymiai silpnėja šio amžiaus tekmeje. Šimtmečio pradžioje Vakarai vyravo pasaulyje.

Komunizmas, didžioji Vakarų klaidatyklė, jau valdo ketvirtadalį žemės erdvės ir trečdali jos gyventojų. Pirmą kartą istorijoje karinės jėgos persvara atiteko Rusijai ir Rytams. Reikšminga ši apraishka, nes JAV ir Vakarų Europa technologija, gyventojais ir turtais toliau lenkia Sovietus ir jų įtakos kraštus.

Amerikos politinė vadovybė pasielgė beveik nepadoriai panaudojusi karinę jėgą Vietname ginti tautiniam reikalams ir krašto garbei. Tai patį vadovybę, pajutusi padarytas klaidas, nesimėję priemonių sudrausminti nušikaltėliams, pažeidusiems drausmę kariuomenėje.

Dabar visur matyti pakrikimo ir puvimo ženklai. Tautos susidomėjimas karinėmis dorybėmis, narkotikų naudojimas, pornografija, užtersianti tautinę

Lietuvos pasiuntinybėje Washington. Matyti Ona ir Juozas Kajeckai ir Ciurlonio ansamblio atstovės O. Mikulskienė ir M. Bankaitytė. Nuotr. Vl. Bacevičius

kultūrą, dorinis pakrikimas mūsų ūkio ir politikos vadovybėje bei autoriteto sunykinimas viešame ir privačiame gyvenime, yra tie silpnieji pamatai".

Nuoslinkio priežastys

Minėtas autorius daro daugelį prielaidų. Amerikos nuoslinkiui bei pakrikimui išryškinti: per didelis turtas, neturėjimas ryškiausios tikslų pėstis, jaunimo išpaikimas, nes jam viskas duota ir nieko iš jo nereikalauja.

Minėtos priežastys tik šalutinės. Pagrindinės amerikiečių nuoslinkio priežastys yra turtas, gyvenimas valstybinės tautos, gyvenimas jušlėmis, iliuzijomis, siekimas gėrovės, tampačios sau tikslo, kuris nesuderinamas su valstybės polėkais. Aišku, šis apibendrinimas laukia pataisių.

Amerika daug padarė civilizacijai ugdyti. Per du šimtmečius pastatyti milžiniški, bet chaosiški miestai, sukurtas didelė pramonė ir prekybos tinklas, nutiesti puikūs keliai ir įsteigta daugelis aukštųjų mokyklų. Ateities pranašautojai yra įvairių nuomonių. Vieni tikisi sparčiau ūkiško augimo kiti mažo nuoslinkio, o trečieji visamešinio pakrikimo. Visa tai palikime nuošalyje. Svarbiausias klausimas ar amerikiečiai gali tinkamai išspręsti didžiulius klausimus.

Didieji rūpesčiai

Krašto gyventojų sudėtis dar šiame šimtmečiuje gerokai pakitės. Natūraliam gyventojų prieaugliui sumažėjus, padidės respnųjų procentas. Darbininkų darbo našumui mažėjant, o darbo atlyginimą vis didinant, sunkiai bus sprendžiami socialiniai ir ūkiniai klausimai.

Energetikos klausimas kels vis didesnius rūpesčius. Žaliavų trūkumas vers pertvarkyti ga-

mybą. Amerika bus pasaulio auruodas, bet ji viena nepajėgs pašalinti bado pasaulyje, jei gyventojų prieauglis bus toks pat spartus.

Kraštai kalbės apie nusiginklavimą, bet vyks apsiginklavimo varžybos dėl pirmavimo pasaulyje, nors varžovai keisis. Vienas stipriausių varžovų bus Rusija, nežiūrint jos spalvos: raudona, juoda ar balta. Jei Amerika nestiprės viduje ir netės išorės varžybose, ji turės dar labiau trauktis į iliuzijų kiautą ir laukti apsaustos plies likimo.

PAŠAUKIMAI LENKIJOS

Pasaulinės Maldos dienos už dvasinius pašaukimus proga, Lenkijos katalikų vyskupai atskiras ganytojiniais laiškais kreipėsi į tikinčiuosius, ragindami juos maldai ir konkrečiais darbais savo aplinkoje rūpintis naujų dvasinių pašaukimų ugdyti. Wloclaweko vyskupas Zaremba rašo, jog šiuolaikiniam dvasinių vertybių ištroškimui pasauliui ypač reikia naujų kunigų ir vienuolių, kurie padėtų žmonijai surasti teisingą kelią, siekiant tikrai krikščioniško gyvenimo. Vyskupas Zaremba pažymi, jog dvasinių pašaukimų ugdyti ypač svarbus vaidmuo atitenka krikščioniškai šeimai, kuri yra pirmoji dvasinių pašaukimų seminarija. Opolės vyskupas Jop, iš savo pusės, ragina ypač jaunimą išgirsti Dievo balsą ir priimti kvietimą tapti jo darbininkais, nes Dievo tautos reikalavimai yra dideli, o darbininkų yra per mažai. Patirtis liudija, rašo vyskupas Jop, jog be Dievo neįmanoma išspręsti šiuolaikinių moralinių, socialinių ir auklėjimo problemų. Baudžiamasis kodeksas niekad negalės atstoti Evan gelijos mokslo.

Emigracijos į Ameriką laikus prisiminus. Emigrantų eilės kurių tarpe yra ir lietuvių, atlieka kelionės formalumus Hamburge — Amerikos laivų linijos kontoroje Hamburge, 1909 metais

AUŠRA IŠEINA Į GYVENIMĄ

Dviejų draugų laišakai

Romanas iš okupuotos Lietuvos

MARIJA VINCERYTE

31

Aušra! Kur Tave surasti? Kur susitikti? Kodėl Tu neatvažiavai pas mus tuoj, kai Tave pašalino iš mokyklos?

Galvojom, kad Tu pas Haliną. Šiandien aš buvau Pašiluose. Deja, ten nieko neradau namuose. Kaimynai sakė, kad Halina kelinta diena išvažiavus į Maskvą, o Taveš niekas nematė. Iš Pašilių atvažiavau tiesiai į Vilnių. Iš Zigmo sužinojau, kad Tu apsisitajai Antakalny pas kažkokią mergaitę. Bet nueiti pas tave šiandien jau nebesuėjau, todėl sėdžiu pas tetą ir rašau Tau. Zigmą žadėjo laišką greitai perduoti.

Mama baisiausiai rūpinasi dėl Taveš. Leono nėra namie. Jis rugsėjo pradžioje išvažiavo su savo kranu į Baltarusiją, į kažkokią statybinę talką. Turį greit grįžti, nes vakarinėj irgi jau prasidėjo mokslas. Aš, rodos, Tau sakiau, kad Leonas lanko vakarinę mokyklą. Parnai buvo devintoj klasėj ir lygiagrečiai ruošėsi iš dešimtos kurso. Šiomet išlaikė egzaminus į vienuoliktą. Mokslas jam sekasi. Bet turės važinėti į Vilnių, nes pas mus vakarinė dar tik auganti — vienuoliktos klasės dar nėra.

Darbovietėje užpuolė Leoną, kad stotų į komjainimą ar į partiją. Kol gerė niekam nereikėjo, o dabar prikibo. Nežinau, kaip jis išsisuks.

Aušra, bijau Tau ir pasakyti... Dėl laišku aš kalta. Per mane tu nukentėjai. Buvo taip. Tavo laiškus aš tu-

rėjau visus, nė vieno nebuvau numetus. O savųjų turėjau juodraščius. Kadangi man raštu reikėti mintis visada sunkiai sekasi, aš pirmą pasirašydavau juodrašči, ištaisydavau, o paskui perrašydavau ir išsiųsdavau. O juodraščiai liko pas mane. Aš taip pat jų neumečiau. Praeitą žiemą, vieną skemadienį aš pasiėmiau ir perskaičiau visus iš eilės Tavo laiškus. Man jie pasirodė įdomūs, lyg kokia apysaka. Aš sugalvojau duoti juos paskaityti vienai savo draugei. Paėmiau Tavo visus laiškus, paėmiau savo juodraščius, keletą, kurie man atrodė reikalingi, perrašiau, sunumeravau visus, sudėjau į segtuvą ir kaip bandomą pasiūčiau draugei. Ji, matyt, vėl perdavė kam nors, ir laišakai ėmė keliauti iš rankų į rankas. Po kiek laiko sužinojau, kad jie atsidūrė net Pašiluose. Cia, matyt, pateko Žiurkelis ir rankas. Aušra, aš nebejojau, kad čia Žiurkės darbas. Tikriausiai jis perdavė Medicinos mokyklai. Kad jis tuos laiškus yra skaitęs aš tikrai žinau. Prieš kokias tris savaites jis, kaip Pašilių Vykdomojo komiteto sekretorius, buvo atvažiavęs į Ežerėnus ir buvo užėjęs pas mus. Atėjo, prisimenu, kažkokios pagiežos ir įniršio pilnas, ir nei iš šio nei iš to ėmė klausinėti Leoną, kada jis vestuves kelsias.

— Kokias vestuves? — nustebė Leonas.
— Na, nesiginėk, nesiginėk, — tarė, — be Aušros juk negyvensi... "Aušružė jei tu nešviesi, mano gyvenimas liks tamsus", — ėmė jis cituoti šaipydamasis Leono dienoraščio žodžius. Kaip tik tas vietas, kur aš Tau nurašiau. Leonas užsiplieskė pyčiu. Galvojau, kad rėš jam, bet susivaldė.

— A, vestuves! Su Aušra, — tarė jis dirbtinai pakeitęs toną. — Kelsim, žinoma! Baigs tik Aušra mokyklą, nusiperku Vilniuje dviejų aukštų mūrą ir vedu. Kitaip ir būti negali! Mūsų jau viskas sutarta. Žiurkė, durnelis priėmė už tiesą.

— Šitaip! Linkiu sėkmės, linkiu sėkmės, — ėmė jis mikioti. — Tik dar pažiūrėsim.

— Galėsit žiūrėti.

— Pažiūrėsim!

Prisimenu, man tas jo "pažiūrėsim" ir tada įtartinas atrodė. Ir aš tada taip bijojau, taip bijojau, kad Leonas neįtaryt, jog aš Tau jo dienoraščius išdaviau. Bet jis nesuigaudė. Tai matai kaip išėjo su laiškais.

Atvažiuok, Aušra, pas mus. Ir mama labai prašo, pasitarsim ką daryti, pagyvensim pas mus.

Virga

Vilnius, 1961. IX. 12

Virginija,

Ačiū už rūpestį. Kaip gera turėti draugų! Įmetus tada Tau laišką, grįžau ir vėl sėdžiu ant suolo. Berašydama apriman, atsipeikėjau iš pirmo įspūdžio ir pradėjau po truputį planuoti. Važiuoti namo? Ne. Vis dėlto ne. Nepagiris manęs už tai Halina. Nutariau pasilikti Vilniuje ir mėginti ieškoti darbo. Vienokį ar kitokį, galvojau, vis tiek susirasiu. Diena buvo graži. Sėdžiu atsilošusi suolo. Tarp senų paausintų medžių raudonuoja Gedimino pilis, tokie pat medžiai seni, susimastę šalia manęs.

Gedimino aikštėj visą laiką juda žmonės. Eina pro pat mano suolo, bet aš nekreipių į juos dėmesio. Vieni metu kažkas stabelėjo ties manim. Pakeliu galvą — Zigmą. Su juo stovi mergina. Neaukšta, storulė, beveik kaimiška apsiengusi, labai skausaus pilno veidelio.

— Tu išvažiuoji, Aušra, kur? — paklausė Zigmąs. Ir nė nepalaukęs atsakymo, nusigrėžė ir ėmė aiškinti kad aš esanti jo pažįstama, kad jų name gyvenanti mano draugės teta ir taip toliau.

— Matau, kad pažįstama, — atsakė piktai mergina.

(Būs daugiau)

BOLŠEVIKAI SUVIEKO APYLINKĖSE

Atsiminimų pluoštas iš nepriklausomybės kurimosi laikų

PETRAS SELIS

(Tėsinys)

Rytojaus dieną, anksti rytą, vos tik mielai saulutei patekėjus, su dideliais nuostoliais, netikėtai užklupti rusų bolševikų, turėjo pasitraukti. Besitraukiančius per Suvieko kaimą, esantį prie Suvieko dvaro, juos dar apšaudė vietos komunistai. Per šias kautynes, kaip rašo pulk. J. Petraitis savo knygoje "Laisvė Ginant", labai nukentėjo 4-toji kuopa, vadovaujama karininko Ramanausko. Šautuvų ir kulksvaidžių tratėjimas per tas kautynes buvo gerai girdimas aplinkiniuose kaimuose. Nutilo kovos tik apie 8 val. Visi kaimo gyventojai, kai sužinojo, kad lietuviai buvo sumušti ir pasitraukė, labai pergyveno.

Po dviejų savaitžių lietuviai kariai vėl atsikėmė Suvieko kaimą. Kareiviai, kuriems teko skaudžiai pergyventi birželio mėn. 12 d. pasitraukimą, prisiminė suviekiskų apšaudymą jiems traukiantis pro kaimą, pareikalavo, kad išduotų nusikaltėlius, kurie į juos šaudė ir pagrasino, jei neišduosią, visas kaimas bus sudegintas. Nesuradus nusikaltėlių, lietuviai kariai pradėjo padeginti namus, neliesdami nieko iš namų išnešti. Greitai visas kaimas paskendo liepsnoje ir dūmuose, kurie aukštai kilo į padangę ir, vėjeliumi pučiant, slinko į Čičirio ežerą pušę. Gretimų kaimų gyventojai labai išsigando ir kurie vyrai bėgo į Suvieką padėti kilusi gaisrą užgesyti, o kiti, kai dūmai pradėjo artėti į Cibulinės kaimą, pastatė prie namų didelius kubilus su vandeniu ir prie jų kibirus ir ilgas kartis, ant kurių vieno galo stipriai priėjo šlapias skepetas, kad užkiritus ant stogo kibirkščiai, galėtų lengvai pasiekti ir užgesyti.

Visas Suvieko kaimas sudegė. Paliko tik du nameliai. Taip pat sudegė ir Suvieko dvaro gyvenamasis namas, kuriame prieš užėmimą buvo įsisteigęs revoliucinis bolševikų komitetas. Dvare paliko tik akmeninis namas, kuriame 1918 m. lapkričio pabaigoje veikė lietuviška mokykla, kurios vedėjas buvo mokytojas Lionginas Gaigalas, kilęs iš Lungelių kaimo, Dusetų valsčiaus, Zarasų apskrities. Ji teveikė tik tris savaites.

Po gaisro Suvieko gyventojai paliko kaip stovį, netekdami nei maisto, nei kur prisiglausti, jau nekaltant apie ūkio padargus, nes viskas buvo pavesta pelelais. Tai buvo per žiauri jiems bausmė. Daug iš jų ilgai negalėjo tos skriaudos užmiršti.

Bet ir šį kartą lietuvių dalinys, spaudžiamas rusų bolševikų, iš Suvieko pasitraukė į senas pozicijas.

Lietuviai karys

Dėdės namas buvo pirmas, įeinant į kaimą iš rytų pusės. Vieną ankstyvą rytą, vos tik saulutei patekėjus, dėdė pastebėjo, kad tolimoje slapydamasis pagal krūmus artėjo žmogus, apsiropkęs kariška uniforma. Iš ženklų, kai jis visai arti atėjo, atpažino, kad tai buvo lietuvių dalinio karys. Rankoje jis nešė šautuvą. Buvo labai išvargęs. Kai tik priėjo prie dėdės, tuojau paklausė, kaip vadinasi kaimas ir ar nėra rusų bolševikų. Kad kiti tikinčiai jo nepamatytų, įsivedė jį į vidų ir tarp jų užsimezgė pokalbis. Kareivis jam papasakojo, kad jo da-

linys, kuris buvo įsitvirtinęs prie Suvieko kampo miškelyje, birželio mėn. 12 d. anksti rytą staigiai ir netikėtai buvo užpultas rusų bolševikų. Nors jie gynėsi, bet atsilaikyti negalėjo. Jų dalinys buvo sumuštas. Kai kuriems kareiviams iš apsupimo pavyko pasiveržti ir pabėgti. Jis jau kelintą dieną klaidžiojęs ir negalįs surasti lietuvių dalinio, nes vietos nepažįstamos, o žemėlapis, pagal kurį galėtų orientuotis rusų esąs, neturįs. Dėdė jį pavalgydino ir, suteikęs jam reikalingas žinias, išleido, nes ilgiau pasilikti jis nenorėjo, kad neužkluptų jo bolševikai, kurie slankiodavo po kaimus, ieškodami maisto.

Raitelis ant balto žirgo

Nors Cibulinės kaimas buvo fronto zonoje, bet lietuviai kariai retai užklydavo. Vieną saulėtą ir šiltą rugpjūčio dieną užgirdome pusseserę šaukiančią: — Raitelis! Raitelis! Atėjo į kaimą. Išgirdę ją šaukiant, visi išbėgome iš namų pamatyti raitelio. Tikrai. Tolumoje vienoje pievelėje prie klotimo pamatėme raitelį. Jis sėdėjo ant balto arklio ir prie jo stovėjo kaimynas, kuris ką tai jam aiškino. Mes, vaikai, ilgai nesvarstėme, ar galima ar negalima, per daržus pasileidome bėgti prie jo, nes norėjome jį pamatyti iš arčiau. Kai išgirdome, kad jie kalbasi lietuviškai, visi, kaip vienas, sušukome: — Tai lietuvis karys! Džiaugsmas mus apėmė, kurį aprašyti neįmanoma, nes kiekvienas jį savaip pergyveno. Jis buvo paklydęs. Gavęs iš kaimyno reikalingas žinias, nuėjo nurodyta kryptimi, o mes, vaikai, jį palydėjome savo žvilgsniais tol, kol jis dingto tolimoje. — Raitelis! Raitelis! — ir dabar tyg tai girdžiu jos balsą, kai nusikeliu mintimis į tuos nepriklausomybės kovų laikus.

Keltuvo padėgimas

Nors buvo neramus laikas, bet kaimo gyventojai nepraleisdavo sekmdienius ar šventadienius ir eidavo į Imbrado parapijos bažnytelę pasimelsti. Namuose pasilikdavo vaikai, seneliai ir paaugliai, kurie prižiūrėdavo gyvulius, ganomus laukuose. Vieną rugpjūčio sekmdienio dieną, esant gražiam ir saulėtam orui, teko ir man, 8-ny metų "vyru", su motina nueiti į Imbrado bažnytelę. Tai buvo pirma mano ilgesnė kelionė, padariau per dieną apie 17 km kelio. Nors diena buvo karšta, bet nuovargio išpūdių aplinkoje nejučiau.

Imbrado bažnytelė, kai nuėjome, jau buvo pilna žmonių. Taip pat daug žmonių stovėjo ir šventoriuje. Išpūdis buvo nepaprastas. Kalbėti poterių, kuriuos tik ir mokėjau, negalėjau, nes visas dėmesys buvo nukreiptas į altorių, kuris buvo papuoštas ne tik gelėmis, bet paveikslais ir statulėlėmis.

Mišioms ipusėjus, į bažnytelę įėjo rusų bolševikų kareivis. Kempurės, įėjimas į bažnytelę, nusiėmė. Visų dėmesys, kai jis įėjo į bažnyčią, nukrypo į jį. Jis visai nesivarždamas priėjo prie altoriaus ir, pažiūrėjęs kaip kunigas laiko mišias, po minutės išėjo iš šventorių.

Po pamaldų visi greitai išsiskirstė, nes kiekvienam rūpėjo kuo greičiau nuvažiuoti ar nueiti į namus. Mes irgi, cibulskiečiai, tuojau po pamaldų paliko-

Raitoji policija Chicago Marquette Parke, į kurią juodieji buvo suorganizuavę eiseną. Nuotr. J. Vasaliū

me Imbrado bažnytkaimi. Visų nuotaika buvo gera. Kelionė nebuvo nuobodi, nes vietos, pro kurias ėjome, gamtos atžvilgiu buvo gražios. Pakelyje sutikome kelis rusų bolševikų raitelius, kurie nuėjo Čičirio ežerą link. Apie trečią valandą atėjome prie Čičirio ežero, per kurį su keltuvo turėjome persikelti į Meiriškių pusiasalį, o iš ten, per Meiriškių kaimą ir mišką, vadinamą Šileliu, į namus. Bet keltuvo neradome, nes jį rusų bolševikų kareiviai, atsikeršydami apylinkės gyventojams, užtraukė ant jo laivelį ir įdėjo į jį kelis išdraiktus rugių kūlius, paimtus iš gubų, stovėjusių lauke netoli keltuvo, padegė. Kad apylinkės gyventojai negalėtų jo užgesyti, degantį keltuva, atpalaidavę nuo metalinio lyno, kuris prilaikydavo keltuva, kad jis plauktų tiesiai į kitą ežero krantą, paleido, kuris, vėjelio pagautas, nuplaukė į rytinį Čičirio ežero krantą. Žmonės, kai tik jis priplaukė prie kranto, tuojau užgesino ir keltuva atplukdė į senąją vietą. Visų nuotaika buvo prislegta. Važiuoti, kai sužinojo, kad keltuvas neveikė, nuvažiavo į namus kitais keliais. Visiems teko sugaišti net keletą valandų, kol persikėlė į kitą pusę, nes ilgai užtruko, kol meiriškiečiai atplukdė kitą laivelį, kuris stovėjo kitoje Meiriškių pusiasalio pusėje. Po visų vargų ir rūpesčių, nors ir labai pavyluotai, kiekvienas sugrįžo į savo namus.

(Bus daugiau)

— Tėvynė mus pagimdė ta sąlyga, kad mes jos reikalams pašvęstume savo dvasios ir kūno didžiausias ir gražiausias jėgas

Ciceronas

SOPHIE BARCUS
RADIO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 12:30 — 1:00 val. popiet. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef: HEMlock 4-2413
1490 A. M.
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Apimoka skelbtis dien. DRAUGE
neis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbtimų kai ne visiems prielaimos.

Tarp kulky
Suvieko dvare, kaip jau minė-

LIETUVIŠKA VAISTINĖ
2557 W.69th Street Tel. 776-4363

J. & J. PHARMACY

Vaisiai, vitaminai, importuoti kepalai, gydomos žolės ir t.t.
Važiujamos kėdės, remantai ir kt., pirkti ar nuomoti;
Nemokamai supakuojame dovanas.

Pristatymas nemokamai
ANGELA ir VYTENIS DIRKIAI savininkai

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5 1/4%
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES 7 1/4%
EARN UP TO

see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAR ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KASANAUSKA, President Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3208 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJŲ APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

CLASSIFIED GUIDE

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Isnuomojamas namas — 5 kamb. ir uždaras porčius. Arti 60-os ir Knox Ave. Skambinti 585-3051

ISNUOM. Brighton Parke 4 kamb. butas 2-me aukšte. Pečium apšildomas. Pagaudaujama rimta vedusių pora. Sustatimui skambinti po 5 val. vak. — 847-3677.

ISNUOM. Svarus 3-ju kamb. butas beismente. Marquette Parke. 7030 S. Maplewood. Ave. Skambinti HE 4-3563

ISNUOM. 4 kamb. butas rūsyje. 6729 S. Artesian Ave. Tel. 825-4360

REIKIA BUTO

Moteriai reikalingas 4-ju kambarių butas 2-me aukšte. Bridgeporte. Skambinti po 6 v. vak. 927-7414

MISCELLANEOUS

NAMŲ APSILDYMAS
Taisau senus ir sudėdus naujus pečius. Pigiai išvalau tapetų atlytinus ir perdirbu dėti doje. Išleido vandens šildytuvus Kreptis —
A. BANYNS — tel. 447-8806

Įvairių prekių pasirinkimas ne mažiau kaip 50 dolerių.

COSMOS PARCELS EXPRESS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
333 S. Halsted St. Chicago Ill. 60608
1501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
Telef: 925-2737 — 254-3320
V. Valentinas

10% — 30% — 30% pigiau mokėsite iš apdraudą nuo ugnies ir automobilių pas

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 65th Street
Chicago, Illinois
Telef. GA 4-5454

NAMŲ, REMONTAS
PRIEINAMA KAINA
Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Įrengiu kambarius rūsyje. Dažau.
Zigmas, tel. 776-0832 po 6 v. vak.

TELEVIZIJOS MIGLINAS TV
Spalvotos ir Paprastos Radijais Stereo ir oro vėdinantval Parduotas ir taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St., tel. 776-1490

VALOME
Plaušame ir vaškuojame visų rūšių grindis

J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

Radijo Valanda jau 36 m tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut. Lietuviams! Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. popiet. ir W. D. Station New York (1219 E. 41st St. AM ir 97.9 meg FM)

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Senkus
1467 Force Drive
Mountainside, N. J. 07093
Tel. 222-5565 (code 301)

Kviečiame taip pat klausytis — Lietuviški kultūriniai valandų audiniai. Iš Seton Hall Universiteto rašytojas stoties (New Jersey) WSOJ 12.5 meg FM) Pirmadi. 12:00-1:30 v. vak. (Vadovauja prof. J. Senkus)

MOVING
SERENAS perkrauną baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto lėktuvai ir pilna apdraudimas.
TELEF. — WA 5-8063

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, telef. 927-6680

A. VILIMAS MOVING
Apraustas perkraunamąs įvairių atstumų
823 WEST 84th PLACE
Tel. — Frontier 6-1282

Perskaite "Drauga", doaktė jį kitiems pasiakaltiti.

DEMESIO!

Du studentai kruopščiai, tvarkingai ir pigiai atlieka visokius dažymo darbus. Tomas 325-6483.

JEIGU RUOSIATĖS ką apsitvarkyti apie savo namus. Garaže, viduje ar iš lauko namo. Visuomet Jums. Čia, su patyrimu, už priekiamą kainą padės, skambinant po 6-to val vak telefonu —
476-3950

REA ESTATE
Queen of the Universe parap. apyl. 74 ir Central Park Ave. parduodamas 4 miegamųjų mūr. namas. 1 1/2 vonios, pusiau įrengtas šeimos kamb. Skambinti po 5 v. v. 436-3498

6 kamb. mūr. "face-brick ranch" kaimas. 3 miegamieji, didelės rūbinės. Minimali, užuolaidos įrengtas rūsys; šeimos kamb. Ažuolo papuošimai. Radijo — "intercom". Centr. oro vėsinimas. 2 maš. garažas. Aptvertas kiemas. 86-os ir Sacramento apyl. "Mid 40's." Skambinti savininkui tel. 434-7580

Pastovūs namai
Marquette Parke
2 butų moderniai įrengtas namas už Kodzie, šalinai parko. Virs \$4,000.00 pajamų. Kainuoja \$30,000.00.
4 butų mūras prie Maris High. Naujas gazu šildymas, nauja elektra. 3 automoto garažas. \$44,900.00.
2 butų po 6 kamb. liuksus 6 metų mūras ir mūro garažas. Atskiri šildymai. Įrengtas beismantas, Arti 71 ir California. \$55,000.00.
6 kamb. didelis mūro namas. Naujas gazu šildymas. Garažas. Tuoj galima užimti. \$20,900.00.
Platus lotas arti Sv. Kryžiaus ligoninės. Pigus.

VALDIS REAL ESTATE
2625 W. 71 Street
Tel. 737-7200 arba 737-8534

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pirkimas — Parduotas — Valdymas
Draudimais — Income Tax Notarizmas — Vertinimai

BELL REALTY
J. BACEVICIUS
6485 So. Kedzie Ave. — 778-2233

BUD'S REAL ESTATE
PIRKŠIT — PARDUOSIT
NUOMOSIT
ĮVAIRIUS DRAUDIMAI
Maloniai jums patarnaus
BALYS BUDRAITIS
4369 Archer Av. — 254-5551
135th & Archer Av. — 257-5361

M. A. SIMKUS
REAL ESTATE, NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4250 So. Maplewood, tel. 254-7480
Taip pat daromi VERTINIMAI, GIMINIŲ IŠVAIDIMAI, pildomai PILEITYBĖS PRAŠYMAI ir kitoki blaškai!

Midvina — 5 kamb. ir 2 kambar. pastogėje. Centr. gazu šildymas, garažas 56 ir Rockwell. \$22,000

2 po 3 kamb. mūr. Centr. gazu šildymas. 2 maš. garažas. 61 ir Talman \$29,900.

3 butai ir tvirtas krautuvis \$360.00 mėn. pajamų Brighton Pke. \$28,000

SIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
2861 W. 63rd St. 456-7878

ISIGYKITE DABAR

AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ?
Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja, bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines kortelas.

Kreipkitės į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais. Būsime patarintai mūsų patarnavimui.

APPLY
RIDDLE, INC.
K. NOPKINS
Tel. — 929-4200

Remkite tuos biurius, kurie skelbia "Draugo".

HELP WANTED — MOTERYS

SECRETARY, LAW OFFICE
Intelligent person possessing high degree of secretarial skills, needed in growing law firm. Position entails full secretarial duties and related adm. resp. for partner. Ex Sal. 346-7404

Waitresses Wanted
Day and night. 80 seat snack shop. Some experience necessary.

453 Main St., Glen Ellyn, Illinois
PHONE — 469-8050

P.M. SUPERVISOR FOR MILES NURSING FACILITY
L.P.N. \$5.50 an hr. and up R.N.'s \$12,000 a year with experience.
Call Mrs. Quinn 8 to 4 — Monday thru Friday — 967-7000.

MEDICAL OPPORTUNITIES
L P N'S
By education. All shifts. Charge nurse, 35 beds per floor. Pay commensurate with ability. Good benefits.
WRIGHTWOOD CONVALESCENT HOME
2732 N. Hampden Ct.
Btwn Clark & Sheridan
248-6000

Taupyimo bendrovei Marquette Parke reikalinga angliškai ir lietuviškai kalbanti

TARNAUTOJA
Dirbti pietų laika.
TEL. — 598-9460

Reikalinga patikima moteris namų valymo darbu 3 kartus per savaitę. Jokių naminių gyvulių. Liuksus vėsinamas butas. Rekomendacijos reikalingos. Downtown rajone. Skambinti
WH 4-0331

VYRAI IR MOTERYS

SHORT ORDER COOKS
WAITER & WAITRESSES
Denny's is now interviewing for the above positions at our Rolling Meadows, unit. Enjoy top pay, profit sharing, free insurance, paid vacations and other benefits. Full and part time positions are available for waiters/waitresses. Full and part time positions are also available for short order cooks. Please apply in person immediately, no phone calls please.

DENNY'S, 2905 Algonquin
Rolling Meadows, Ill.

MEN OR WOMEN — MATURE!
College or equivalent business experience. We offer salary & Comm. for 1st 3 yrs. Internal training & fringe benefits. Contact — Hank James, District Manager, 321-4688 Equitable Assurance Society of US

HELP WANTED — VYRAI

NEW PLANT OPENING — needs furniture assemblers, packers and general plant workers. Excellent working conditions.

S K PRODUCTS CORP.
5000 West 123rd St. Alsip, Ill.
PHONE 371-7100

MACHINISTS
Experience necessary on Lathe Mill and Blanchard grinders. Day or night shift. Apply in person —

CERST MACHINE COMPANY
846 Industrial Dr. Elmhurst, Ill.
Phone — 278-2994

SCREW MACHINE-SETUP
B & S. Full time, permanent. Benefits. Call —
Mr. Willey — 343-0400

SMALL MACHINES TECHNICIAN
An exciting career opportunity exists in our Chicago manufacturing operation for an individual with mechanical aptitude to service & maintain a variety of light manufacturing machinery. Experience in this area is not mandatory. We offer a superb compensation & benefit package.

APPLY
RIDDLE, INC.
K. NOPKINS
Tel. — 929-4200

Remkite tuos biurius, kurie skelbia "Draugo".

HELP WANTED — VYRAI

NEW PLANT OPENING — needs furniture assemblers, packers and general plant workers. Excellent working conditions.

S K PRODUCTS CORP.
5000 West 123rd St. Alsip, Ill.
PHONE 371-7100

MACHINISTS
Experience necessary on Lathe Mill and Blanchard grinders. Day or night shift. Apply in person —

CERST MACHINE COMPANY
846 Industrial Dr. Elmhurst, Ill.
Phone — 278-2994

SCREW MACHINE-SETUP
B & S. Full time, permanent. Benefits. Call —
Mr. Willey — 343-0400

SMALL MACHINES TECHNICIAN
An exciting career opportunity exists in our Chicago manufacturing operation for an individual with mechanical aptitude to service & maintain a variety of light manufacturing machinery. Experience in this area is not mandatory. We offer a superb compensation & benefit package.

APPLY
RIDDLE, INC.
K. NOPKINS
Tel. — 929-4200

Remkite tuos biurius, kurie skelbia "Draugo".

Remkite tuos biurius, kurie skelbia "Draugo".

Remkite tuos biurius, kurie skelbia "Draugo".

Remkite tuos biurius, kurie skelbia "Draugo".

LADIES AND GENTLEMEN
Hair formula JIB is Patented-Guaranteed in Switzerland and is Registered in USA, Canada, Europe. It cures Dandruff, Falling Hair, itching scalp, Splitting ends, strengthening HAIR. Root growth, and restoring NATURAL HAIR COLOR. Using JIB you will never be BALD or GREY. 100% Guaranteed. Listed in Druggist Red-Blue Book. Drug's-Chemist Order STRAIGHT JIB LAB. J & J, 2557 W. 69th St., 1640 W. 47th St., So. 50th Ave. & 14th St., Cicero, Ill. 1147 N. Ashland Ave., 2634 No. Milwaukee Ave., Chicago, Ill. JIB Medicine Liquid 8 oz. 16 week supply — \$6.00. Money Order, postpaid. Send Today:
JIB LABORATORY, 1457 So. 49th Ave., CICERO, ILL. 60650

Colorado tautinių šokių grupė "ROTA", dalyvavusi JAV 200 metų gimtadienio sukakties minėjime birželio 5 ir 6 dienomis Denveryje. Pirmoji eilė iš kairės sėdi: Daila Pliuškonė, Aldona Seymour, Videta Malauskaitė, mokyt. Regin Saffin; antroji eilė stovi: Stasys Mickus, Irena Mitkus, Irena Urbonienė, Regina Vaitaitienė, V. Vaitutė, Elena Jurgelaitė; trečioji eilė: Viktoras Malauskas, Richard Seymour, Leonas Vaitaitis, Saulius Pliuškonis, Rimas Vaitaitis; ketvirtoji eilė: Benius Urbonas, Al Vaitaitis, Kas Stogis, R. Vaitkus. Nuotrauką nėra Marian Veska ir Elenos Mickienės. Nuotr. Saulius Pliuškonis

MŪSŲ KOLONIJOSE

Denver, Colo.

DALYVAVO 200 METŲ SUKAKTIES MINĖJIME

Birželio 5 ir 6 dienomis Denverio universiteto arenoje buvo atšvęsta JAV 200 metų gimtadienio sukakties minėjimas. Toje šventėje dalyvavo daugiau kaip 50 etninių grupių, tarpe jų ir lietuviai. Malonu pastebėti, kad tos šventės iniciatorius buvo mūsų tautietis Vytaas Bielajus, kuris taip pat yra ir Colorado Folk Arts komiteto prezidentas.

Visą organizavimo darbą atliko valdyba su talkininkais, įrūšiodama du paviljonus. Lietuvių paviljonas buvo ne iš didžiųjų, bet skirtingesnis nuo kitų kraštų savo įvairumu. Kiti kraštai pardavinėjo maistą ir stilė pirkti savo eksponatus, o mūsų paviljoną puošė didelė trispalvė, o virš jos kabėjo didelis stambiomis raidėmis užrašas "Lithuania", kuris priminė lankytojams, kad Lietuva yra dar gyva, nežiūrint komunistų naikinimo. Paviljonas buvo išdekoruotas medžio drožiniais, knygomis, plokštelėmis, puošniais lino audiniais, Lietuvos pajūrio gintaru, skoningai išdėliotu po stiklo vitrina, ir kampe eglutė, papuosta tautiniais šiaudinukų ornamentais. Antrame paviljone skautės su mamytėmis talka išstatė savo pagamintus daiktus ir čia pat demonstravo, kaip jie yra

ŠACHMATAI

(Atkelta iš 2 pusl.)

jaunas amerikietis Rogoff po 4½ tš., šveicaras Lombard 3 ir kubietis Diaz ½ taško.

Pastarajam rate JAV dm Robert Byrne sudorojo buv. pasaulio meisteri Smyslova(-), įkeldamas jam pirmąjį pralošimą šiam turnyre, vengras Fortiš laimėjo prieš jaunąjį amerikietį Rogoff. Rogoff sužaidė lygiomis su buv. pasaulio meisteliais Ta'u ir Petrosianu, taipogi su Gulko (Sov.).

— Inž. Aloyzas Počas, Long Beach, Calif., yra išrinktas šachmatų turnyrų direktoriumi. A. Počas yra baigęs inžinerijos mokslus Kalifornijos universitete ir dabar siekia industrijos sritį magistrų laipsnio. Jo nuotrauką įtalpino "Lietuviai Amerikos Vakaruose".

Miela būtų, kad jo pavyzdžiu pasektų ir kiti šachmatų mėgėjai ir sukurtų lietuvių šachmatų vietnetą Ramiojo vandenyno pakrantėse.

— Moksleivių spartakidoje, Lietuvos komanda išsirikavo 6-toj vietoj, Latvijos — 8-toj, o Estijos — 13-toj vietoj.

Kazys Merkis

daromi. Abi dienas prie paviljonų budėjo jaunimas ir lietuvaitės, pasipuošusios tautiniais rūbais. Svetimtaučių susidomėjimas buvo nepaprastai didelis ir budintiems neteko nuobodžiauti, duodant paaiškinimus apie Lietuvą, gintaro papuošalus ir eglutės ornamentus. Tame Tautų festivalyje pirmą kartą pasirodė tautinių šokių grupė "Rūta", kuri pašoko keturis šokius. Šokiai buvo palydėti didelėmis ovcijomis ir, jeigu laikas nebūtų apribotas, kiekvieną šokį būtų reikėję kartoti. Jaunai grupei (mors ir įvairaus amžiaus) linkėtina sėkmės ir nepavargstant tęsti tautinių šokių puoselėjimą.

LB valdyba dėkinga visiems, prisidėjusiems prie šios šventės pasiekimo, paskolinant ir parūpinant eksponatus, paaukotą laiką ir pastangas. Dabartinę valdybą sudaro: inž. Juozas Lataitis, pirm., inž. Stasys Mitkus, vicepirm., Irena Mitkus, sekretorė, Kas Stogis, išdinininkas.

Marija Grėbliūnienė

Cambridge, Mass.

KUN. SIMEONO SAULĖNO KLEBONAVIMO SUKAKTIS

Kun. Simonas Saulėnas

Liepos mėnesį kun. Simeonas Saulėnas atnašavo padėkos Mišias prisiminti, kai prieš dešimtį metų buvo paskirtas Nekalto Prasidėjimo parapijos klebonu Cambridge, Mass.

Kun. Saulėnas yra gimęs North Abington, Mass. Jo tėvelis buvęs švietus ir sąmoningas lietuvis, priklausęs daugeliui organizacijų, gabus žmogus. Iš savo tėvelio, tur būt, paveldėjo sugebėjimą organizuoti ir tvarkyti reikalus ir sūnus. Kunigu išventintas 1944 metais. Vikaravo įvairiose parapijose — Brocktone, So. Bostone, Cambridge, Mass. Penkiasdešimtis parapijos jubiliejus proga yra įrašyti kun. Saulėno žodžiai: "Nuosirdžiai sveikinu jus parapijos aukštinio jubiliejus proga. Galima jus visus pagirti už jūsų pasišventimą ir dosnumą parapijai. Didelė garbė jums, kad turi-

te čia Cambridge pavyzdį lietuvišką parapiją, gražią bažnyčią ir mokyklą".

1960 metais kun. Simeonas Saulėnas, tada Lawrence, Mass., vikarars, buvo paskirtas Cambridge Nekalto Prasidėjimo parapijos klebonu. Jis ėmėsi sunkaus darbo, nes parapijai trūko klebonijos, o senoji buvo begriūnanti. Klebonas pasiryžo pastatyti naują kleboniją. Pasitaręs su parapijiečiais, ypač su taryba, klebonas pasamdes du inžinierius, Mickūną ir Manomaitį, padėjo daug sveikatos, kol darbas buvęs atliktas. Bet šiandien turime gražią, mūrinę bažnyčią pritaikytą klebonijai, kuri liudija klebono sugebėjimą reikalus tvarkyti.

Kun. Saulėnas apie Lietuvą kalbėjo per pamokslus, myli Lietuvą, nors jos nėra matęs. Jis svaioja pamatyti savo gimines ir savo tėvų gimtąjį kraštą.

Kun. Saulėnas moka sugventi su savo parapijiečiais. Jokių ginčų ar nesklandumų jo parapijoje nėra, jo parapijos taryba dirba darniai su savo klebonu. Taip pat ir vyrų klubas. Kun. Saulėno dėka Nekalto Prasidėjimo parapijoje yra lietuviškos pamaldos "kas sekmadienį, giedam lietuviškai, sakomas lietuvišką pamokslas, kurį sako asistentas kun. Jonas Klimas. Jaučiamasi, kaip savo tėvynėje, kas liečia religinį patarimą. Kun. Saulėnas dalyvavo Bicentennial rengime, remdamas savo parapijiečių pastangas ir būdamas komiteto garbės pirmininku.

Sveikiname gerbiamą kleboną jo dešimties metų klebonavimo proga ir linkime dar daug dešimtmečių švesti Nekalto Prasidėjimo parapijoje, Cambridge, Mass.

Elena Vasyliūnienė

Omaha, Nebr.

LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBE

Liepos 25 d. Omahos lietuvių moterų klubo senoji ir pirmoji to klubo labai veikli valdyba oficialiai perdavė savo pareigas naujai valdybai. Senąją valdybą sudarė Danutė Sulskienė — pirm., Valerija Jaužgienė — pirmoji vicepirm., Kristina Kartanienė — antroji vicepirm., Ramutė Arinė — sekr. ir Virginija Sičiūnienė — išd. Danutė Sulskienė ir Virginija Sičiūnienė buvo to klubo įkūrėjos. Toji valdyba, kadangi ji buvo pirmoji, turėjo daug darbo duodamos pačią pradžią to klubo veikimo eiga: paruošdamos statutą, įsijungdamos į Omahos lietuvių visuomeninį, kultūrinį ir šalpos darbą, o taip pat įsteigė šeštadieninę lietuviškos mokyklą. Be visų rūpesčių ir darbo organizuojant tą mokyklą, klubas yra paaukoję, vienu metų laikotarpy, apie 350 dol. tos mokyklos

išlaikymui. Mokyklą lanko 29 mokiniai, mokytoja 3 nuolatinių mokytojos: Rūta Jaužgienė, Kristina Kartanienė ir Danutė Sulskienė, kuri buvo ir tos mokyklos vedėja, o Benius Sulskis buvo atsarginis mokytojas. Š. m. rugpjūčio pradžioje visos trys tos mokyklos mokytojos išvažiuoja Dainavon į lietuviškos mokyklų mokytojų kursus. Pačioje tos mokyklos gyvavimo pradžioje buvo pradėjus mokytojauti, dar nepriklausomos Lietuvos pedagogė Izabelė Pabliūnienė, bet dėl pablogėjusios sveikatos turėjo atsisakyti.

Ryšium su Jungtinių Amerikos Valstijų 200 metų gimtadieniu, birželio 5—6 dienomis lietuvių moterų klubas surengė turtingą parodėlę tautybių festivaly. Ekspozitai buvo audiniai, kurių dalis buvo austi klubo narės Pranės Adamonienės, tautinės juostos, taikeliai, medžio drožiniai ir įvairūs papuošalai iš gintaro. Tą parodėlę beruošiant, itin daug širdies, savo meninių sugebėjimų ir darbo įdėjo mūsų buvusios pirmininkė Danutė Sulskienė.

Dabar greitai bus mūsų parapijos festivalis, ir čia daug klubo narių dirbs, o dvi narės, klubo vardu, apsiėmė didesnius darbus: Kristin. Kartanienė vadovaus keturiom lapelinėm, o Julija Navakienė, komiteto pirmininkė, visų dovanų surinkimui ir jų sutvarkymui.

Sekantis moterų klubo užsimojimas — surengti kaukių vakarą spalio 30 d. visai visuomenėi.

Nijolė Sadūnaitė

Dar yra daug laiko, taigi galvokime kokiais kostiumais pasipuošim, nes bus duodamos premijos už įdomiausius kostiumus. Dabartinę valdybą sudaro: Zita Grigaitienė — pirmininkė, Albinas Pocevičienė — pirmoji vicepirm., Laimutė Antanėlienė — antroji vicepirm., Lilė Estes (Kartanaitė) — išd. ir Joana Drukeitinienė — sekretorė.

J. P. D.

PATIKSLINIMAS

Išspausdintoje žinutėje Iepos 20 d. apie Omahoję suruoštą Bicentennial kepinų išpardavimą patikslintina ta prasme, kad kepinų išpardavimu rūpinosi jaunimo organizacijos: skautai, skautės, tautinių šokių grupė "Aušra" ir Omahos studentų organizacijos, o ne moterų klubas. Moterų klubas suruošė tik meno parodėlę. Antanėlienė

— "Aš esu teisiama už tiesą ir meilę žmonėms. Kas gali būti gyvenime svarbiau kaip mylėti žmones, jų laisvę ir garbę. Mylėkime vieni kitus ir būsim laimingi. Nelaimingas tik tas, kuris nemyli. Blogį turime visu griežtumu smerkti, bet žmogų, net ir klystantį privalome mylėti. O tai galima išmokyti tik Jėzaus Kristaus mokykloje, kuri visiems yra Tiesa, Kelias ir Gyvenimas".

Nijolė Sadūnaitė

A. + A.
ANELEI ŠOLIŪNIENEI
mirus

sūnams VLADUI, Chicago Lietuvos Tarybos išdininkei VYTAUTUI ir JONUI su šeimomis, dukterims JANINAI, REGINAI, ONAI ir BRONEI su šeimomis reiškiamo gilia užuojautą.

Chicago Lietuvos Taryba

Žmonai
A. + A.
EUGENIJAI SRAGAUSKIENEI,
okupuotoje Lietuvoje mirus, jos vyrui,
mūsų mielam Kazimierui, reiškiamo jautrią užuojautą.

S. Bulgarienė S. ir I. Kauneliai
P. Dalinis K. Kupetis
S. Gladkauskienė E. ir V. Kutkai
S. ir F. Kanapėnai V. Tamošiūnas

A. + A.
VINCUI UNGURAIČIUI,
Suvalkijos lygumų sūnui mirus, jo žmonai LIUDAI, dukrelei RASAI VALAITIENEI ir jos vyrui KESTUČIUI, visiems giminėms ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdi

Ignas Verbyla
Uršulė Verbylaitė

Mirus klubo nariui
A. + A.
KAZIUI STEPONAVIČIUI,
jo ŽMONAI, DUKRAI ir GIMINEMS reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą.

Panevėžiečių klubas

**ŠVENTOS MIŠIOS
LIETUVIŠKAI**

Visos nekeliamos šv. Mišių dalys yra atspausdintos vienoj labai gražiai išleisto knygelėje. Su šia knygele kiekvienas gali labai lengvai sekti nusijusias šv. Mišias.

Kai kunigas ar lektorius atskaito kintamasias dalis. Jūs šioj knygelėje galite sekti visas nekintamasias šv. Mišių dalis. Tekstas stambiomis raidėmis.

Taip pat rasite rinkinį dažniausiai giedamų šv. Mišių metu giesmių. Tai labai naudinga knygelė.

Užsisakykite šį šv. Mišių vadovą lietuvių kalba.
Užsisakykite šį anglų šv. Mišių vadovą lietuvių kalba.

Kaina 50 centų. 10% nuolaida, perkant 50 kopijų; 25% nuolaida, perkant daugiau kaip 50.

Rašykite šiuo adresu:
DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

MAŽEIK & EVANS
Laidotuvių Direktoriai
6845 SO. WESTERN AVENUE
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TEVAS IR SŪNUS
TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS:
2533 West 71st St. Tel. GROvenhill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-9
AIKŠTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
4330 - 34 South California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605 - 07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorijų Asociacijos Nariai
ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS
8907 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS
2814 W. 28th PLACE Tel. Virginia 7-6632
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11020 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS
4848 So. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3372

POVILAS J. RIDIKAS
3254 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3219 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th Ave, CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

APLINK MUS

× Sesuo Jeronima, atšventusi 50-ties metų vienuoliško gyvenimo jubiliejų su ses. Pierre, abi pranciškiečiai iš Pittsburgho lankosi Chicagoje. Ses. Jeronima yra kun. A. Valančiaus, buvusio šv. Mykolo par. klebono, sesuo. Jos abi lydimos šilpašėlių Bartašūnės ir Balčiūnaitės, aplankė Marijonų vienuoliškos provinciolą kun. J. Dambrauską ir kitus pažįstamus. Taip pat lankėsi "Drauge", kur susipažino su lietuviškos spaudos darbu ir reikalais.

× M. K. Čiurlionio muziką ir prof. A. Kuprevičiaus paskaitą apie jo kūrybą antradienį, rugpjūčio 10 d., 8 v. v. transliuos Chicago's WFMT FM radijo stotis banga 98. 7 valandos programoje, pavadintoje "Music in Chicago". Stotis panaudos į juostelę įrašytą programą. Čiurlionio minėjimo, įvykusio Moderniojo dailės muziejaus patalpose, dalyvaujant pianistui A. Kuprevičiui. Tą minėjimą buvo suorganizavę dail. K. Varnelis.

× Liet. filatelistų dr. jos "Lietuva" biuletenis Nr. 3(169) atspausdintas kiomis dienomis ir išsiuntinamas skaitytojams. Biuletenis apima filatelią, numizmatiką ir joms artimas sritis. Šiame numeryje rašo K. Meškoniš, Pr. Masilionienė, V. Lesniasukas, Ant. Bernotas, V. Fugalevičius ir kt. Redaktorius Eugenijus Petrauskas, 7742 So. Troy St., Chicago, Ill. 60629. Pateikta Lietuvos filateliškos lietuviškos žinios medžiaga.

× Marija Milvydienė, nuolat gyvenanti Šveicarijoje, sveikavosi JAV-bėse. Įgesnį laiką buvo Floridijoje ir lankė savo gimines bei pažįstamus. Negaudama atvykti į Chicago, ji atsiuntė "Draugui" malonų laišką, kuriame šiltais žodžiais įvertino lietuviško dienraščio darbą, redakcinius ir kitus rašinius, informaciją. Gyvendama Šveicarijoje ji prenumėroja "Draugą", kuris jai telkia didelį džiaugsmą.

× Vytautas Krasauskas, Hickory Hills, Ill., prie prenumėratos mokesčio pridėjo 7 dolerių auką. Ačiū.

× Viena "Draugo" skaitytoja iš Rochester, N. Y. atsiuntė "Draugui" malonų laišką, kuriame šiltais žodžiais įvertino savo dienraštį ir kartu pridėjo didesnę auką. Už viską dėkojame.

× Edvardas Lapas, Melrose Park, Ill., atnaujindamas prenumėratą, atsiuntė 10 dolerių auką. Nuširdžiai dėkojame.

× Sveikindami "Draugo" dienraštį ju sukakties proga, auką atsiuntė: 4 dol. — Pranas Stupelis; po 2 dol. — J. Birgiolas, J. Genėnas; 1 dol. — A. Vasis. Nuširdžiai dėkojame.

× Penktosios Tautinių šokių šventės ir Banketo bilietai yra išparduoti. Bilietai užsakyti Marginuose turi būti atsiimti iki rugp. 10 dienos 6-os valandos vak. Banketo bilietai Paramoje turi būti atsiimti iki rugp. 15 d. vakaro. Neatsiimti bilietai bus parduoti kitiems. Negaususius bilietų komitetas labai atsiprašo, kad pritrūko vietų Amphiteatre ir banketo abiejuose salėse, užpildant 2,400 vietų. (pr.)

× Chicago's Anglijos — Britanijos Lietuvių Klubu gegužinė įvyks š. m. rugpjūčio mėn. 8 d. Vydų sodelyje, 2455 W. 47 Str. Pradžia 12 val. dienos metu. Veiks virtuvė ir baras. Klubo Valdyba maloniai kviečia klubo narius ir svečius šioje gegužinėje skaitlingai dalyvauti. (pr.)

× Mokyt. Juozas Plačas, Chicago, Ill., "Tėvynės Zvaigždutės" — Vaikų skyriaus "Drauge" vedėjas, išvyko atostogų. Labai pareiškingas ir kruopštus skyriaus redaktorius medžiagą iš anksto taip sutvarkė, kad medžiaga trečiadieniais, kaip jau įprasta, būtų be pertraukos spausdinama.

× Melrose Parko Lietuvių Bendruomenės apylinkė ir lituanistinė mokykla rengia tradicinį rudens balių šių metų spalio 30 d. Jau sudarytos ruožinios komisijos, kurios ruošiasi sutikti svečius iš visos Chicago's.

× Gintaro vasarvietėje, Union Pier, Mich., kur sekmadieniais vyksta pamaldos, šiuo metu vasaroja būrys lietuvių, tarp kurių žinomi Abramikiai, iš St. Louis, prof. P. Jonikas su žmona, V. Vilutienė, A. Rūtienė, B. Lesevičiūtė, M. Nelsas, Plaušinaičiai, E. Pakauskienė iš Kanados, P. Narbutis, Liškūnai, Maciukevičiai, dr. Kudirka su šeima dr. P. Žioba su šeima, K. Leonaitienė, Varnaičiai, Aleknai, dr. R. Sidrys su šeima, Šarautka iš Lemonto, Turciskas, S. Gervė, Lesčinskas, B. Užsienis, K. Dundulis, B. Brazdžionis, dr. R. Vienužis su šeima, Šauliai, ir kt. Dienomis čia vyksta stalo ir lauko teniso žaidynės, vakarais B. Brazdžionis duoda "Lietuvos Aidų" radijo programą.

× Z. Antanėlienė, Omaha, Nebr., parėmė savo dienraštį auka. Dėkul.

CHICAGOS ŽINIOS

PADEGEJAI

Policija arešavo ir perdavė teismui tris brolius Sharpe, gyvenančius šiaurinėje daly, turinčius 17 — 20 metų amžiaus. Jie buvo pastebėti išbėgant iš padedgo apleisto namo. Areštuotieji prisipažino namą padedgę iš įdomumo.

PRIGERĖ KUBILE

Vienerių metų berniukas Cornelius Miller įkrito į didžiulį 5 galionų vandens kubilą, kuris buvo naudojamas drabužiams pamerkti ir prigėrė savo namuose 3902 W. Congress Pkwy., Chicagoje Jo motina, 20 m. tuo metu miegojo.

HIDRANTAI

Chicago's mieste uždrausta atidaryti hidrانتus, kad jie švirkštų vandenį vaikams žaisti ir vėsintis. Atidarant daugiau hidrantų, krinta vandens spaudimas. Gyvenantiems viršutiniuose aukštuose ima trūkti vandens, susidaro sunkumų gėrinti gaisrus. Už hidranto atidarymą gali būti nubaustas nuo 25 iki 200 dolerių ir kalėjimo iki 30 dienų.

MAŽIAU AUTOBUSŲ

Chicago's miesto susisiekimo vadovybė, norėdama mažinti deficitą, siaurina autobusų patarnavimą.

Viena scena iš Grandinėlės linksmųjų šokių.

Grandinėlės jaunųjų šokėjų dalis rengiasi Liet. Tautinių šokių šventei.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Henrikas ir Stefanija Stasai iš Clevelando, Ohio, išvyko į Europos lietuviškųjų studijų savaitę, kuri vyks metoli Paryžiaus, Prancūzijoje. Po studijų savaitės jie numato dar aplankyti Ispaniją, Portugaliją ir kitus Vakarų Europos kraštus.

— Long Beach, Calif., buvęs LB Lietuvių klubo pirm. Vyt. Tamošaitis su žmona išsikelia gyventi į Hot Springs, Ark. Jėdu būdami Long Beach daug prisidėjo prie vietos lietuvių veiklos.

— Los Angeles Pabaltiečių radijo valandėlė angliškai kalbančiųjų tarpe populiarina lietuviškus reikalus. Liepos 14 d. pagal eilę su latvišais ir estais išpuolęs lietuviams pusvalandis buvo paskirtas rašytojo Jurgio Gliaudos kūrybai. Autorius, daugelio veikalu laureatas, šiemet švenčia 70-meilinę sukakį. Neperšienai išleistas jo veikalas "Pagairė" iškelia dabar vydomą lietuvių tautos veido deformacijos problemą. Jame vaizduojamas tradiciniai kritiškosios ideologijos susi-

PENKI PADEGEJAI

Ketvirtadienio rytą jau buvo policijos areštuoti penki padedgę 12 — 14 m. amžiaus, padedgėję namus šiaurinėje Chicago's dalyje.

NEGRAI VEIKIA

King negrų sąjūdis kreipėsi į Chicago's merą Daley ir iš jo išgavo pažadą, kad bus imamas priemonių prieš miesto tarnautojus, kurie trukdytų negrų demonstracijas. Negrai nori, kad pašalintų iš tarnybos tuos miesto tarnautojus, kurie kiulo demonstruoti. Meras to nepažadėjo. Trečiadienį negrų vadas buvo susitikęs su 30 vadovų baltųjų darbininkų organizacijų ir unijų, iš kurių gavo pritarimą savo maršavimui rugp. 21 d. Chicago's gatvių sanitarijos departamentas nedavė leidimo rugp. 21 d. demonstruoti Marquette Parke, bet negrai tikisi nugalėti šį pasipriešinimą, nors miesto vadovybė siekia juos nuo to sulaukyti. Marquette Parke gyvena apie 5000 miesto tarnybas turinčių žmonių.

kirtimas su bolševikinės Rusijos orbiton patekusiom tautom, valstybinėmis priemonėmis brukamu ateizmu, tuomi keičiant ir pačių tautų charakterį. Per šį radijo pusvalandį veikalą vyksia paanalizavo dialogo formoj prof. V. Juodeika su savo dukterimi Ingrida, Santa Monikos City kolegijos mokytoja. Šiuo būdu buvo pagerbtas autorius — sukaktuvininkas ir kartu iškeltas Pabaltijo tautos priverstinai vykdomas šių tautų charakterio žalojimas.

— Dr. Aurelija Bartkus, Santa Monica, Calif., "Evening Outlook" dienraštyje birželio 23 paskelbė laišką, kuriame apgalesteauja, kad amerikiečiai, "ijungiant ir mūsų valstybės sekretorių", nutyli apie Sovietų nusikaltimus okupuotoje Lietuvoje, nors nuolat prisimena apie Hitlerio žiaurumus ir politinę priespaudą Čilėje ir kitur. Prisiminusi 1939 nacijų — sovietų paktą, partizanų kovas, Sovietų koncentracijos stovyklas, autorė teigia, kad ir šandien lietuvių tautos rezistencinė dvasia nėra palaužta.

— M. Lembergas iš Santa Monicos "Herald Examiner" dienraštyje birželio 26 d. ilgėsniame laiške rašo, kad "Amerikos vyriausybė, remdama Afrikos tautų laisvės siekimą, itin galy nutyli Sovietų pavergtų Pabaltijo tautų teisę į laisvę ir nepriklausomybę. Komunistai, išnaudodami mūsų šiuo reikalu tylių pasyvumą, vykdo tų tautų priespaudą. Amerikos politika turėtų rodyti susirūpinimą Lietuvos žmonių likimu ir atvirai pasmerkti Sovietų Sąjungos vykdomus žiaurumus".

— Amerikietis rašytojas Roger Burke Californijoje leidžia romaną "Beyond Their Country", kuriame vienas iš pagrindinių personažų yra lietuvis Audra. Amerikoje gimusi lietuvių dukter. Skaičiusieji rankraštį, romaną labai gerai įvertina. Knyga turėtų pasirodyti spalio mėnesį.

OKUP. LIETUVOJE

— Troškinių miške Anykščių melioratoriai, kasdami griovį, vieno metro gilumoje užkabino kažkokį metalinį daiktą. Paaikėjo, kad tai esanti vokiečių karo aviacijos bomba, čia istrigusi dar II pasaulinio karo metu. Bomba buvo iškasta, o atvykę rusų kariuomenės technikai nusigabeno sprogmenis į nušalesnę vietą ir sunaikino.

— Dail. Kajokono skėlėrius 100 metų gimimo sukakties proga Kauno dailės muziejuje buvo suruošta apžvalginė jo dailės darbų paroda. K. Skėlėrius buvo žinomas akvarėlistas.

— Prie Vilniaus, netoli plento į Malėtus, pradėtas statyti Lietuvos mokslų akademijos miestas.

— Pūnios kolchozas šiuo metu apima 2500 hektarų naudmenų plotą. Garsusis Pūnios šilas paverstas draustinu. Jis apima 2700 ha plotą ir pasižymi savo augmenijos įvairumu.

— Pūnios šile auga kelios 42

metrus aukščio siekiančios egilės. Viena jų ilgą laiką buvo laikoma aukščiausiu Lietuvos medžiu. Tačiau pastaruoju metu šią garbę iš Pūnios šilo paveržė Prienų šilas. Storiausio ažuolo, augančio Pūnios šile, skersmuo siekia 1,7 m., apimtis 5,4 metrus. Ažuolo amžius apie 400 metų.

— Rašyt. Vytauto Būbno romanas "Nesėtų rugių žydėjimas", 518 pusl., išleido "Vagos" leidykla Vilniuje.

KANADOJE

— "The Toronto Sun" dienraštyje yra savaitinis skyrelis "The Ethnic Press", veduojamas William Markiewicz. Jame informuojama, ką rašo etniniai laikraščiai įvairiom temom. Liepos 19 d. laidoje išspausdinta informacija iš "TZ" apie Kęstutį Jokubyną Lietuvoje, kuris išbuvęs Sibire 17 metų nori at-

Angėlė Rupienė (4) kovoje prieš amerikietes krepšininkes. Nuotr. R. Gaškos

vaziuoti pas broli Toronto (Hamilton, Red.). Taip pat informacijoje rašoma apie K. Jokubyno laišką Sov. Sąjungos prez. N. V. Podgornui ir religijos persekiojimą.

SUOMIJOJE

— Turas Niemis, medicinos mokslų daktaras, šiuo metu gyvena Helsinkyje. Jis yra žinomo tautosakininko prof. Augusto Niemi sūnus. A. Niemi buvo didelis tautosakininkas, gerokai prieš I pasaulinį karą domėjėsis lietuvių tautosakos reikalais, paruošęs mūsų tautosakos rinkinius ir vertimus. Tuo metu jam nuširdžiai talkininkavo Adolfas Sabaliauskas, pirmasis "Kalevalos" epo į lietuvių kalbą vertėjas. Tautosakininkas palaidotas Hietanimo kapinėse Helsinkyje 1931 metais. 1932 m. ant jo kapo lietuviai pastatė gražų paminklą kapinėse su žalvariniu Rūpiniojėliu — kopytstulpiu (skulptoriaus P. Pundžiaus skulptūra) ir įrašo: "Brangiam savo bičiuliui lietuvių tautai". Šis paminklas kapinėse tebėra ir yra daugelio praeivių lankomas.

ŠOKIŲ ŠVENTĖJE SUTIKSIMĖ GRANDINĖLĖ

Grandinėlė, lietuviško šokio ir muzikos grupė, Chicagoje yra viešėjusi ir davusi savo spektaklius jau ne kartą. Ją pažįsta tūkstančiai žiūrovų ir gerisi Grandinėlės išradingumu, vadovo Liudo Sagio sumanumu ir energija.

Grandinėlė savo darbą pradėjo 1953 metais. Iš mažo būrelio, kelerių metų laikotarpį ji išaugo į savitą sceninių šokių vienetą. Liudas Sagys, su Clevelando jaunimu dirbdamas, ištvėrė jau dvidešimt trejus metus. Grandinėlė augo, brenė. Ją apleido daugelis šokėjų, bet Grandinėlės uždaviniai, jos jaunatviškas veidas išliko.

Šiuo metu Grandinėlėje šoka 43 mergaitės ir 23 berniukai. Jų amžius nuo 11 iki 24 metų. Visais grupės administraciniais reikalais nuširdžiai rūpinasi reikalų vedėja Aleksandra Sagienė.

Grandinėlės tikslas — šokio ir muzikos darbo pilnumoje turinti jaunuolių dvasija, stiprinti juos fiziškai, sudaryti sąlygas lietuviškam jaunimui pažinti savo tautos kultūros dalelę. Grandinėlė rengia koncertus, stilizuotų šokių koncertus, duoda progos pažinti lietuvišką šokį ir muziką saviesiems ir svetimiesiems.

Grandinėlė — keliaujantis sceninis vienetas. Ji keliauja ne tik į JAV ir Kanados lietuvių kolonijas, bet ir užjūrius. 1970 metų grupė įvykdė koncertinę kelionę Pietų Amerikon, kur pirmą kartą lietuviškų šokių programos buvo atliktos Kolumbijos ir Venecuelos miestų didžiųjų teatrų scenose. 1972 metais Grandinėlė sugrįžo į Europą. Atsimerame jos sėkmingus kon-

certus Anglijoje ir Vokietijoje. Ne tik saviesiems, bet ir svetimiesiems koncertai kėlė nuostabą. Grandinėlė gavo audienciją ir pas šv. Tėvų Paulių VI. Šis įvykis atspindėjo įvairių kraštų spaudoje ir UPI žinių agentūros žiniuose, paskelbtose pasauliui. Reikia pažymėti, kad Grandinėlė, be koncertinės grupės, turi pastovią pradinę šokių mokyklą, kurioje ruošiami būsimieji grupės šokėjai.

Grupė yra dalyvavusi pirmoje, trečioje ir ketvirtoje tautinių šokių šventėse. Grandinėlės šokių kapelą sudaro vedėjas ir muzikinės dalies vadovas Jonas Pažminis, muzikantai Romas Strimaitis, Phil Worcester, Steve Fultz, Dalė Miškinytė ir Bab Mayes. Šiuo metu Grandinėlei rūpi ir sparciai artėjanti penktoji Lietuvių Tautinių šokių šventė, kurioje ji dalyvaus su dviem grupėmis: vyresniųjų — 33 ir jaunių — 20 šokėjų. Grupė turi programinių šokių 23 ir šios šventės 13, taigi iš viso grupė šoka 36 šokius.

Grandinėlė savo veikla į mūsų kultūrinį gyvenimą yra įmynusi gilias, ilgai išliekančias pėdas, ką liudija Gasparo Kazlausko ir Romo Jasiūnėnio iš Los Angeles pastangomis pagamintas 45 min. filmas "Grandinėlė prie Ramiojo vandenyno", o taip pat pačios grupės pagaminta spalvota garsinė televizijos juosta "The Lithuanian Dances".

Grandinėlės jaunimui ir vadovams linkėtina išlikti dar ilgus metus lietuviškoje ir svetimtaučio scenose. Liudijant mūsų tautinės kultūros lobius. Ir iki pasimatymo penktoje Lietuvių Tautinių šokių šventėje.

Jurgis Janušaitis

NERINGOS MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ STOVYKLA

Kur geriausiai pabendrauti su lietuvišku jaunimu ir atsigauti nuostabioj kilnoj gamtoj — tai Neringos moksleivių ateitininkų stovykloje, Vermonte! Šmet moksleivių stovykla tęsis dvi savaites (rugpjūčio 15—28 d.). Stovyklauti bus priimti nuo septinto iki trylikto skyriaus amžiaus jaunimas. Stovyklos ideologinė programa seks MAS CV. siūlyta tema: "Nelauk ką pasaulis iš tavęs padarys — žiūrėk ką tu pasauliui padarysi!" Kasdien numatyta paskaita ar pokalbiai, bei diskusiniai būreliai. Jau sutiko pristatyti paskaitas dr. Elonos Vaisienė, ses. Ignė Marijošūnė, Gita Merkevičiūtė - Kupčinskienė, Algis Norvila, Linas Kojelis, Linas Vaitkus ir dr. V. Vygtantas. Stovyklos kapelionu bus jaunimo draugas kun. Liudvikas Vėželis iš Rochesterio, N. Y., anksčiau 18-ka metų dirbęs misionierium Korėjoje. Komendantas bus Linas Mikulionis. Be ideologinės programos bus įvairios pamokos: dainavimo, literatūros, meno ir įvairių užsiėmimo būrelių: gamtos, statybos, audimo, judo, laikraščio. Vadovų irgi puikus būrys: berniukų vadovai: Linas Kojelis, Linas Vaitkus, Algis Masilūnas. Mergaičių vadovės: Vita Munsontė, Danutė Norvilaitė, Jūratė Krokytė. Rytinio pakraščio kuopų nariai gali įsigyti registracijos formas pas savo globėjus arba pas Rasą Razgaitienę, 86-01 115th St., Richmond Hill, N. Y. 11418, (212) 849-6233 arba pas Jūratę Krokytę, 69 Fern Castle Drive, Rochester, N. Y. 14622, (716) 544-3468. Neringos moksleivių ateitininkų stovykla — reata proga labai įdomiai praleisti dvi savaites, brandindami lietuvišką draugystę, — ugdydami Dievo duotų dovanų. J. Kr.

PAVERGTŲ TAUTŲ MEMORANDUMAS

Pavergtų tautų komitetas Chicagoje vyriausybės nariams ir spaudai pasisuntė memorandumą, kuriuo priminama, kad Helsinkio susitarimai, jeigu jie būtų buvę vykdomi, ypač žmogaus teisių atžvilgiu, būtų atnešę pagerinimą Sovietų kontroliuojamose kraštuose. Tačiau pavergtų tautų komitetas turi įrodymų net ir filmais, kad Sovietų Sąjunga Helsinkio susitarimų nesilaiko. Visų pirma laužo susitarimo VII str., pagal kurį pasizadama gerbti pagrindines žmogaus teises, ypač minties, sąžinės, religijos laisvę. Išvardijami atsitikimai religinio persekiojimo.

Sov. Sąjunga laužo 8 ir 10 principą laisvo tautų apsisprendimo nuostata, vykdo priverstinę rusifikaciją ir kolonizaciją. Sov. Sąjunga laužo spaudos laisvę, neleisdami įvežti vakaruose išleinančių spausdinių. Pavergtų tautų komitetas prašo susitarimų pasirašiusias valstybes daryti spaudimą, kad Sovietų Sąjunga laikytųsi pasirašytųjų nutarimų, garantuojančių žmo-

gaus teises. Jeigu Sov. Sąjunga atsakytų tai padaryti, susitarimas turi būti atšauktas kaip pasityčiojimas iš primtų pagrindinių žmogaus laisvės dėsnių.